

הרואל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

30 ביוני 2018

תוכן עניינים

2.....	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	.1
4.....	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	.2
5.....	מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה	.3
20.....	הוראות דין	.4
24.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	.5
28.....	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית	.6
29.....	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	.7
29.....	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	.8
29.....	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	.9

דוח דירקטוריון

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 במרס 2018.

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכו', אך ייתכן, כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

1.1 מצב כספי

שיעור השינוי לעומת סוף שנה קודמת באחוזים	ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
	2017		2018		
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(2.1)	17,278	17,092	16,907		נכסים בלתי מוחשיים
2.5	222,392	221,520	227,946		הוצאות רכישה נדחות
24.9	113,142	111,061	141,342		השקעות פיננסיות
53.4	17,482	8,448	26,815		מזומנים ושווי מזומנים
(24.5)	37,891	37,918	28,594		נכסים אחרים
8.2	408,185	396,039	441,604		סה"כ נכסים
5.8	350,311	327,067	370,532		הון
22.8	57,874	68,972	71,072		התחייבויות
8.2	408,185	396,039	441,604		סך כל ההון וההתחייבויות

סך הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 30 ביוני 2018 הסתכמו ל-441,604 אלפי ש"ח, לעומת 408,185 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-8%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בסעיפי הוצאות רכישה נדחות, השקעות פיננסיות ומזומנים ושווי מזומנים.

ההון ליום 30 ביוני 2018 הסתכם ל-370,532 אלפי ש"ח בהשוואה ל-350,311 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-6%. הגידול בהון נובע מרווח לתקופה בסך של 20,995 אלפי ש"ח, שקוזה בחלקו מקיטון בקרן הון בסך של 774 אלפי ש"ח.

נכון ליום 30 ביוני 2018, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה").

1.2 רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
380,022	92,456	102,744	182,718	204,151	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
17,501	3,865	4,350	9,354	8,603	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,964	708	1,242	1,521	1,367	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
399,487	97,029	108,336	193,593	214,121	סך כל ההכנסות
137,584	35,272	34,731	72,774	70,890	עמלות והוצאות שיווק
210,273	54,537	55,197	104,789	109,765	הנהלה וכלליות
1,723	-	232	-	2,064	הוצאות אחרות
19	15	2	25	8	הוצאות מימון
349,599	89,824	90,162	177,588	182,727	סך כל ההוצאות
49,888	7,205	18,174	16,005	31,394	רווח לפני מסים על הכנסה
(17,450)	(2,433)	(5,778)	(5,559)	(10,399)	מסים על הכנסה
32,438	4,772	12,396	10,446	20,995	רווח נקי
1,394	316	(748)	142	(774)	רווח (הפסד) כולל אחר
33,832	5,088	11,648	10,588	20,221	רווח לשנה

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה (לא כולל דמי ניהול בגין קופות בבעלות הביטוח) לסך של כ-204,151 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-182,718 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-12%. הגידול בדמי הניהול, בתקופת הדוח לעומת תקופה מקבילה אשתקד, נבע מגידול בהכנסות דמי הניהול כתוצאה מגידול בדמי הגמולים ובנכסים המנוהלים הממוצעים בקיזון קיטון בדמי הניהול ממתן הנחות ומשחיקת שיעורי דמי הניהול.

הכנסות דמי ניהול מקרנות פנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-153,632 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול מקופות גמל בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-50,519 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול בתחום קופות גמל לחיסכון, לתגמולים ואישיות לפיצויים הסתכמו לסך של כ-16,709 אלפי ש"ח והיוו כ-33% מסך ההכנסות מקופות גמל. הכנסות מדמי ניהול בתחום קרנות ההשתלמות הסתכמו לסך של כ-32,643 אלפי ש"ח והיוו כ-65% מסך הכנסות קופות הגמל. הכנסות מקופות גמל אחרות (מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ופנסיה תקציבית) הסתכמו לסך של כ-1,167 אלפי ש"ח והיוו כ-2% מסך הכנסות דמי ניהול קופות הגמל בחברה.

הוצאות עמלות, שיווק והוצאות הנהלה וכלליות עלו בשיעור של כ-2% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר הכנסות החברה נובעות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים, נטו, המנוהלים על ידי החברה עבור קרנות הפנסיה וקופות הגמל נכון ליום 30 ביוני 2018 ו-2017 וליום 31 בדצמבר 2017.

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			
ליום	ליום	ליום	
31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
			קרנות פנסיה:
53,055,871	47,393,574	57,106,089	הראל פנסיה
859,210	746,710	942,444	הראל פנסיה כללית
			קופות גמל:
20,369,532	19,015,768	21,244,673	הראל קופת גמל
156,758	73,860	220,052	הראל גמל להשקעה
266,934	175,389	352,858	הראל גמל השקעה לילד
3,328	5,446	3,290	הראל גמל IRA
1,584	1,359	1,756	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל
9,904,327	8,629,344	10,869,405	הראל קרן השתלמות
396,728	379,115	383,322	הראל גמל לפיצויים
197,118	191,990	195,690	הראל פרופיל אישי למעסיק
17,611	30,198	18,453	הראל קופה לפנסיה תקציבית
48,785	44,813	48,750	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה
85,277,786	76,687,566	91,386,782	סה"כ נכסים

3. מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה**3.1. מידע ונתונים לפי סוג קופות**

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה ל-30 ביוני 2018:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
945,553	73	189,772	2,359	145,055	104,506	12,523	491,265	פעילים
756,896	1,611	8,688	1,930	106,446	265,321	23,147	349,753	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
30						-	30	זקנה
10						-	10	נכות
64						-	64	שארים
								<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
3,217						296	2,921	זקנה
1,578						11	1,567	נכות
2,093						68	2,025	שארים
								<u>מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
290						27	263	זקנה
62						-	62	נכות
30						2	28	שארים
7,374						404	6,970	סה"כ מקבלי קצבה
1,709,823	1,684	198,460	4,289	251,501	369,827	36,074	847,988	סה"כ מספר עמיתים

נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):

60,332,705	17,397	339,279	65,722	6,482,395	5,297,444	595,172	47,535,296	פעילים
28,254,295	628,818	13,579	154,330	4,387,010	15,952,275	253,396	6,864,887	לא פעילים
								<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
5,129						-	5,129	זקנה
4,716						-	4,716	נכות
16,108						-	16,108	שארים
								<u>בגין מקבלי קצבה קיימים:</u>
814,413						71,308	743,105	זקנה
839,921						7,373	832,548	נכות
840,009						11,438	828,571	שארים
								<u>בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
73,074						2,571	70,503	זקנה
154,245						280	153,965	נכות
52,167						906	51,261	שארים
2,799,782						93,876	2,705,906	סה"כ מקבלי קצבה
91,386,782	646,215	352,858	220,052	10,869,405	21,249,719	942,444	57,106,089	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסייה חדשות		
						מקיפה	כללית	
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
1,333,312	25	4,691	25,107	271,221	270,346	43,214	718,708	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
5,416,846	1,208	86,082	70,258	698,913	674,669	99,757	3,785,959	תקבולים מדמי גמולים
728,414	115	2,019	70,258	117,904	533,534	4,584		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
3,442,410	13,200	211	-	819,395	944,939	18,312	1,646,353	העברות צבירה לקופה
2,178,789	2,870	239	-	228,566	379,081	28,631	1,539,402	העברות צבירה מהקופה
1,245,138	13,657	355	5,780	340,109	406,835	5,022	473,380	תשלומים: פדיונות
(4,439)	-	-	-	-	-	(4,439)	-	אחרים***
תשלומים לזכאים קיימים לפנסייה:								
291						-	291	פנסיית זקנה
123						-	123	פנסיית נכות
553						-	553	פנסיית שארים
תשלומים למקבלי קצבה קיימים:								
25,446						2,228	23,218	פנסיית זקנה
55,557						319	55,238	פנסיית נכות
23,308						263	23,045	פנסיית שארים
תשלומים למקבלי קצבה - פנסיונרים:								
1,583						85	1,498	פנסיית זקנה
1,890						2	1,888	פנסיית נכות
301						4	297	פנסיית שארים
1,349,751	13,657	355	5,780	340,109	406,835	3,484	579,531	סה"כ תשלומים
781,287	(1,212)	225	(1,184)	15,445	30,890	1,677	735,446	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):								
170,038	1,880	353	649	39,801	67,243	1,915	58,197	פעילים ולא פעילים
6,635						238	6,397	מקבלי קצבה
176,673	1,880	353	649	39,801	67,243	2,153	64,594	סה"כ
88,215					1,319	1,263	85,633	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.24-	0.23	0.65	0.77	0.63	0.37	0.18	פעילים
	0.60	0.23	0.65	0.74	0.65	0.68	0.44	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
					0.20	1.27	2.29	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.15)	0.03	מבוטחים
							0.03	זכאים קיימים לפנסייה
						(0.05)	0.09	מקבלי קצבה קיימים
						(0.63)	0.03	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפנסייה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** בקרנות פנסייה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.
 *** תקבולים בניכוי תשלומים בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-30 ביוני 2018:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
46,042	227	2,567	30,523	101	12,624	מספר חשבונות
624,229	5,697	30,572	421,355	1,136	165,469	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
1,791	13	148	1,374	4	252	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.47	0.97	0.65	0.76	0.31	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			62,825			מספר חשבונות
			135,281			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			967			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			1.43			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות ל- 30 ביוני 2017:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
868,666	71	153,410	932	127,957	105,976	10,306	470,014	פעילים
857,204	1,598	1,783	606	87,420	283,912	21,294	460,591	לא פעילים
מקבלי קצבה:								
30						-	30	<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
11						-	11	זקנה
67						-	67	נכות
								שארים
מקבלי קצבה קיימים:								
2,709						254	2,455	זקנה
1,383						4	1,379	נכות
1,857						58	1,799	שארים
6,057						316	5,741	סה"כ מקבלי קצבה
1,731,927	1,669	155,193	1,538	215,377	389,888	31,916	936,346	סה"כ מספר עמיתים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
49,367,256	19,360	172,887	27,552	5,347,384	4,856,861	450,677	38,492,535	פעילים
24,788,399	626,756	2,502	46,308	3,281,960	14,165,712	215,264	6,449,897	לא פעילים
בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:								
4,962						-	4,962	זקנה
5,273						-	5,273	נכות
16,153						-	16,153	שארים
בגין מקבלי קצבה קיימים:								
758,344						68,648	689,696	זקנה
868,557						5,006	863,551	נכות
878,622						7,115	871,507	שארים
2,531,911						80,769	2,451,142	סה"כ מקבלי קצבה
76,687,566	646,116	175,389	73,860	8,629,344	19,022,573	746,710	47,393,574	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
1,236,925	31	148,067	23,245	213,949	121,636	36,293	693,704	דמי גמולים משונתיים עבור מצטרפים חדשים
4,497,433	1,016	174,907	41,445	575,287	356,337	80,238	3,268,203	תקבולים מדמי גמולים
495,068	7	103,022	41,445	97,658	249,405	3,531		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
2,875,663	29,726	-	-	543,822	640,068	23,123	1,638,924	העברות צבירה לקופה
1,972,435	17,037	126	-	263,812	429,654	21,328	1,240,478	העברות צבירה מהקופה
<u>תשלומים:</u>								
1,129,586	18,750	36	792	289,458	413,262	3,775	403,513	פדיונות
(2,754)	-	-	-	-	-	(2,754)	-	אחרים***
<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>								
211						-	211	פנסיית זקנה
135						-	135	פנסיית נכות
592						-	592	פנסיית שארם

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
20,810						2,133	18,677	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
44,779						261	44,518	פנסיית זקנה
19,736						224	19,512	פנסיית נכות
								פנסיית שארים
1,213,095	18,750	36	792	289,458	413,262	3,639	487,158	סה"כ תשלומים
2,191,017	14,027	644	1,386	205,611	418,829	18,696	1,531,824	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
								דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):
151,934	1,850	54	185	33,381	63,599	1,626	51,239	פעילים ולא פעילים
5,902						204	5,698	מקבלי קצבה
157,836	1,850	54	185	33,381	63,599	1,830	56,937	סה"כ
83,946					1,614	1,019	81,313	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
								שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):
	0.07	0.16	0.75	0.82	0.62	0.41	0.19	פעילים
	0.63	-	0.51	0.78	0.65	0.73	0.47	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
								שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
					0.45	1.29	2.49	
								שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):
						(0.10)	(0.10)	מבוטחים
							(0.10)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.10)	(0.10)	מקבלי קצבה קיימים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.

*** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-30 ביוני 2017:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
47,444	213	1,864	32,385	131	12,851	מספר חשבונות
490,574	7,012	18,001	275,020	1,824	188,717	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
927	13	68	610	4	232	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.41	0.76	0.43	0.42	0.26	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			96,324			מספר חשבונות
			162,632			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			688			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.85			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה לשנת 2017:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**:								
918,162	75	182,976	2,007	143,782	109,044	10,314	469,964	פעילים
797,213	1,618	6,871	950	88,840	280,476	22,172	396,286	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								זכאים קיימים לפנסיה:
29						-	29	זקנה
10						-	10	נכות
67						-	67	שארים
								מקבלי קצבה קיימים:
3,064						290	2,774	זקנה
1,528						5	1,523	נכות
1,956						62	1,894	שארים
6,654						357	6,297	סה"כ מקבלי קצבה
1,722,029	1,693	189,847	2,957	232,622	389,520	32,843	872,547	סה"כ מספר עמיתים

נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
56,485,745	17,121	258,314	79,015	6,503,025	5,537,523	527,854	43,562,893	פעילים
26,262,938	643,121	8,620	77,743	3,401,302	14,836,921	243,898	7,051,333	לא פעילים
								בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
4,859						-	4,859	זקנה
4,874						-	4,874	נכות
16,272						-	16,272	שארים
								בגין מקבלי קצבה קיימים:
793,915						72,027	721,888	זקנה
860,534						5,550	854,984	נכות
848,649						9,881	838,768	שארים
2,529,103						87,458	2,441,645	סה"כ מקבלי קצבה
85,277,786	660,242	266,934	156,758	9,904,327	20,374,444	859,210	53,055,871	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
2,459,219	110	248,867	61,991	464,518	387,434	47,957	1,248,342	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
9,959,355	4,226	257,615	122,190	1,323,305	1,051,968	168,916	7,031,135	תקבולים מדמי גמולים
1,240,629	2,027	104,943	122,190	244,237	764,130	3,102		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
5,627,436	46,173	158	-	1,203,114	1,372,148	39,408	2,966,435	העברות צבירה לקופה
3,707,506	30,561	347	-	479,385	771,342	42,516	2,383,355	העברות צבירה מהקופה
2,222,217	28,516	262	2,583	544,115	811,439	7,582	827,720	תשלומים: פדיונות
(5,865)	-	-	-	-	-	(5,865)	-	אחרים***
								תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
420						-	420	פנסיית זקנה
278						-	278	פנסיית נכות
1,174						-	1,174	פנסיית שארם

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
44,678						4,350	40,328	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
92,166						432	91,734	פנסיית זקנה
41,063						494	40,569	פנסיית נכות
2,396,131	28,516	262	2,583	544,115	811,439	6,993	1,002,223	פנסיית שארים
5,487,924	34,491	9,770	5,330	543,464	1,081,037	53,351	3,760,481	סה"כ תשלומים
								עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):								
313,744	3,731	306	515	69,769	130,063	3,372	105,988	פעילים ולא פעילים
12,202						445	11,757	מקבלי קצבה
325,946	3,731	306	515	69,769	130,063	3,817	117,745	סה"כ דמי ניהול שנגבו מנכסים
174,623					2,871	1,959	169,793	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.04	0.23	0.65	0.80	0.63	0.39	0.19	פעילים
	0.57	0.23	0.56	0.77	0.67	0.71	0.46	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
					0.28	1.16	2.42	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.33)	0.42	מבוטחים
							0.42	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.33)	0.47	מקבלי קצבה קיימים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.
 *** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים לשנת 2017:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר:						
48,987	217	2,741	32,821	124	13,084	מספר חשבונות
573,717	4,926	31,854	325,393	2,033	209,511	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
2,702	14	318	1,801	15	554	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.28	1.00	0.55	0.85	0.29	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			95,446			מספר חשבונות
			160,971			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			2,916			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			1.81			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

3.2. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקופות

תחום הפנסיה

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

• שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל קיטון של כ-3% בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה, לעומת קיטון של כ-2% בתקופה מקבילה אשתקד. הקיטון במספר העמיתים נובע בעיקרו מיישום חוזר איחוד חשבונות. מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-4.5% לעומת גידול של כ-7% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר העמיתים הלא פעילים קטן בתקופת הדוח בכ-12% לעומת קיטון של כ-9% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בעיקרה מיוחסת להוראת שעה בדבר איחוד חשבונות לא פעילים בין קרנות הפנסיה השונות.

מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ-11%, לעומת גידול של כ-12% בתקופה מקבילה אשתקד.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-9% מסך של כ-43.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-47.5 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-14% מסך של כ-33.7 מיליארד ש"ח לסך של כ-38.5 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-3% מסך של כ-7.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.9 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-5% מסך של כ-6.8 מיליארד לסך של כ-6.4 מיליארד ש"ח. הירידה מיוחסת בעיקר להוראת שעה בדבר איחוד חשבונות לא פעילים בין קרנות הפנסיה השונות.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-11% מסך של כ-2.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-10% מסך של כ-2.2 מיליארד לסך של כ-2.5 מיליארד ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה וניוד החוצה) בסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח ומרווחי השקעות נטו (בניכוי דמי ניהול) בסך של כ-735 מיליון ש"ח.

• שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-3.8 מיליארד ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-3.3 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-16%.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-1,646 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-1,639 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-0.5%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ-1,539 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-1,240 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-24%.

השפעת הניוד נטו על הקרן בתקופת הדוח, הינה סך של כ-107 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-398 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-473 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-404 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-17%. הגידול בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

שינוי בתשלומי פנסיה

בתקופת הדוח, הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ-106 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-27%. הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

העודף האקטוארי לכלל עמיתי הקרן הסתכם בתקופת הדוח ל-0.03%. בתקופה המקבילה אשתקד נוצר גירעון אקטוארי שהסתכם ל-0.10% ובשנת 2017 הסתכם העודף האקטוארי ל-0.42% לעמיתים מבוטחים וזכאים קיימים לפנסיה ו-0.47% למקבלי קצבה קיימים. לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ-10% בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה, לעומת גידול של כ-15% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-21% לעומת גידול של כ-23% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר העמיתים הלא פעילים גדל בתקופת הדוח בכ-4% לעומת גידול של כ-11% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ-13% לעומת גידול של כ-23% בתקופה המקבילה אשתקד.

שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-10% מסך של כ-772 מיליון ש"ח לסך של כ-849 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים בכ-15% מסך של כ-577 מיליון ש"ח לסך של כ-666 מיליון ש"ח. הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-7% מסך של כ-87 מיליון ש"ח לסך של כ-94 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-7% מסך של כ-75 מיליון ש"ח לסך של כ-81 מיליון ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה, ניוד החוצה וחלקו של מבטח משנה) בסך של כ-84 מיליון ש"ח ומרווחי השקעות נטו בניכוי דמי ניהול בסך של כ-2 מיליון ש"ח.

- שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-100 מיליון ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-80 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-24%. עיקר הגידול נובע מהצטרפות עמיתים חדשים.

- שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-18 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-21%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות הצבירה מהקרן לסך של כ-29 מיליון ש"ח לעומת כ-21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-34%.

השפעת הניוד נטו על הקרן, בתקופת הדוח, היתה שלילית בסך של כ-10 מיליון ש"ח, לעומת השפעה חיובית תקופה מקבילה אשתקד בסך של כ-2 מיליון ש"ח.

- שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-5 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

- שינוי בתשלומי פנסיה

תשלומי הפנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-2.9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2.6 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

- שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

בתקופת הדוח, הסתכם הגירעון האקטוארי, ל-0.15% למבוטחים, 0.05% למקבלי קצבה קיימים ו-0.63% לפנסיונרים. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם הגירעון האקטוארי ל-0.10% לכלל עמיתי הקרן ובשנת

2017 הסתכם לגירעון אקטוארי ל-0.33% לכלל עמיתי הקרן.

לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

תחום הגמל - אישיות לתגמולים ופיצויים, מרכזיות לפיצויים, להשקעה, חיסכון לילד ומטרה אחרת

- שינוי במספר חשבונות העמיתים**

בתקופת הדוח חל קיטון של כ-1.7% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ-37.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים גדל בכ-0.9% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-134.9% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בתקופה המקבילה אשתקד, מיוחס לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, שנפתחה בינואר 2017.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים קטן בכ-4.3% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-0.4% בתקופה המקבילה אשתקד.
- שינוי בנכסים מנוהלים**

הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-4.7% מסך של כ-21.5 מיליארד ש"ח לסך של כ-22.5 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ-4.2% מסך של כ-19.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-19.9 מיליארד ש"ח. הגידול בתקופת הדוח נובע מצבירה חיובית, נטו ומרווחי תשואה.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-2.9% מסך של כ-5.89 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.72 מיליארד ש"ח.

בתקופה מקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-0.6% מסך של כ-5.11 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.08 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-7.6% מסך של כ-15.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-16.7 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-5.9% מסך של כ-14 מיליארד לסך של כ-14.8 מיליארד ש"ח.
- שינוי בתקבולים מדמי הגמולים**

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ-832.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-573.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-45%.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות כתוצאה מתיקון 190, מהפקדות בקופת הראל גמל להשקעה, ובקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד.
- שינוי בסך העברות**

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקופות לסך של כ-958.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-669.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-43%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקופות לסך של כ-382.2 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-446.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-14%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ-576.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-223 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- שינוי בפדיונות**

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-426.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-432.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-1.4%.

תחום השתלמות

- שינוי במספר חשבונות העמיתים
בתקופת הדוח חל גידול של כ-8.1% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ-7.3% בתקופה המקבילה אשתקד.
מספר חשבונות העמיתים הפעילים גדל בכ-0.9% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-1.2% בתקופה המקבילה אשתקד.
מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ-19.8% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-17.8% בתקופה המקבילה אשתקד.
- שינוי בנכסים מנוהלים
הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-9.7% מסך של כ-9.9 מיליארד ש"ח לסך של כ-10.87 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ-9.8% מסך של כ-7.86 מיליארד ש"ח לסך של כ-8.63 מיליארד ש"ח.
הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-0.3% מסך של כ-6.50 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.48 מיליארד ש"ח.
בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-1.2% מסך של כ-5.28 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.35 מיליארד ש"ח.
הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ-29% מסך של כ-3.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח.
בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-27% מסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח לסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח.
עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות, מניוד נטו חיובי ומרווחי תשואה.
- שינוי בתקבולים מדמי הגמולים
בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ-698.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-575.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-21.5%.
- שינוי בסך העברות
בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-819.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-543.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-51%.
בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ-228.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-263.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-13%.
השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ-590.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-280 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- שינוי בפדיונות
בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מקופות הגמל לסך של כ-340.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-289.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-17.5%.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

לימים 30 ביוני 2018, 2017 ו- 31 בדצמבר 2017							שיעור דמי ניהול מהפקדה ושיעור שנתי דמי ניהול מנכסים שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין:
אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					כללית	מקיפה	
2% מנכסים	0.23% מנכסים***	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	2% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	6% מהפקדה ו-0.5% מנכסים	פעילים
0.3% מנכסים		0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	לא פעילים:
2% מנכסים		1.05% מנכסים	2% מנכסים	1.05% מנכסים	1.05% מנכסים	0.5% מנכסים	מנותקי קשר**
					0.6% מנכסים***	0.5% מנכסים	אחר
							מקבלי קצבה

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

*** בהתאם לתקנון הקרן ייגבו דמי ניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך, בשיעור שלא יעלה 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים. עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

**** מתקבל מהמוסד לביטוח לאומי.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- **ביום 25 ביולי 2018 פורסם חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57), התשע"ח-2018**, במסגרתו בוצע תיקון לחוקי הפיקוח, לפיו חברה מנהלת המספקת שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות תתן מענה אנושי מקצועי לפניית שעניין טיפול בתקלה, ברור חשבון או סיום התקשרות בתוך שש דקות לכל היותר.
- **ביום 8 ביולי 2018 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 21), התשע"ח-2018**, הקובע הוראות חדשות לעניין אפשרות המעסיק לקבל חזרה את כספי הפיצויים אשר הופקדו על ידו בקופת גמל על שם העובד. במסגרת ההוראות נקבע כי משיכה של כספי פיצויים כאמור תעשה אם הסתיימו יחסי העבודה והמעסיק המציא בתוך 4 חודשים ממועד סיום יחסי העבודה אסמכתאות לכך שהעובד אינו זכאי לכספי הפיצויים. ככל שלא הומצאו לחברה המנהלת המסמכים האמורים בתוך תקופה זו והכספים נמשכו על ידי העמית, לא תהיה למעסיק טענה כלפי החברה המנהלת.
- **ביום 14 במאי 2018 אושרו בוועדת הכספים תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתן הוצע, בין היתר, להאריך עד לסוף שנת 2019 את הוראת השעה אשר הסתיימה בסוף שנת 2017 הקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי קופת הגמל או של מסלול בקופת גמל.
- **ביום 26 במרס 2018 פורסמה טיוטת צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתה מוצע לתקן את צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986, ולקבוע כי קרן פנסיה תיחשב כגוף מוסדי ותהיה רשאית לקבל מידע, לצורך בדיקת זכאות להמשך קבלת קצבה בידי מקבל קצבה מקרן הפנסיה, בהתאם לנתונים שבידי רשות האוכלוסין וההגירה, האם מקבל קצבה שוהה מחוץ לישראל למשך תקופה קצובה העולה על שישה חודשים.
- **ביום 7 בפברואר 2018 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתה מוצע הסדר לגבי ניוד כספים שהצטברו בקופת גמל של עמית גם לגבי עמיתים המקבלים קצבת זקנה או קצבת שאירים, לשם קבלת קצבה בלבד, וכן לאפשר לנייד כספים מקופת גמל להשקעה אחת לאחרת. בנוסף, מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית בתוך 5 ימי עסקים (במקום 10 ימי עסקים כפי שקבוע היום) מהיום שהועברה לה בקשה מלאה, ולבטל את האפשרות לבטל את העברת הכספים לאחר שהועברה בקשה לקופה המקבלת.

חוזרים

- **ביום 7 באוגוסט 2018 פורסם מכתב שעניינו הליך קביעת קרנות ברירת מחדל נבחרות**, במסגרתו פורטו כללים לגבי הליך קביעת קרנות ברירת מחדל שיחולו החל מיום 1 בנובמבר 2018. במסגרת זו נקבע, בין היתר, כי חברה מנהלת של קרן פנסיה מקיפה המעוניינת להבחר תגיש לממונה שיעורי דמי ניהול מרביים מיתרה צבורה ומהפקדות שתגבה מעמיתים שיצטרפו לקרן במהלך תקופת הזכייה אשר לא יפחתו מ-1% דמי ניהול מהפקדות ומ-0.05% דמי ניהול מצבירה. כמו כן, נקבע כי קרן פנסיה אשר נתח השוק שלה מתוך סך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות המקיפות עולה בשנה שקדמה למועד הקובע על 5%, יראו את שיעור דמי הניהול המרביים מההפקדות שהוגש על ידה כאילו הוא עומד על 0.5% יותר משיעור דמי הניהול המרביים שהוגש על ידה בפועל,

ואת שיעור דמי הניהול המרביים מהצבירה שהוגש על ידה כאילו הוא עומד על 0.05% יותר משיעור דמי הניהול המרביים מצבירה שהוגש על ידה בפועל. כמו כן, נקבע כי ייקבעו לפחות 4 קרנות פנסיה כקרנות ברירת מחדל נבחרות.

- ביום 18 ביולי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מסמך הנמקה**, המחליף את החוזר הקיים באותו השם, וקובע, בין היתר, כי ברירת המחדל בכל מקרה של מתן המלצה ללקוח תהיה מילוי מסמך הנמקה מלא, וכי שיחת שימור שביצע בעל רישיון או גוף מוסדי ללקוח לעניין ביטול החלטה להעביר כספים ממוצר פנסיוני אחד לאחר, תיחשב כמתן המלצה ללקוח. בנוסף, נקבע כי במתן המלצה לגבי צירוף לקופת גמל לקצבה, יערוך בעל רישיון השוואה בין קופת הגמל המומלצת לבין קופת הגמל הקיימת ולסוגי קופות הגמל לקצבה האחרות, וכי השיקולים שיפורטו במסמך הנמקה יתייחסו, בין היתר, גם למאפיינים האישיים של הלקוח ולצרכיו. כמו כן, נוסף נספח שעניינו המחשת עלויות המוצר הפנסיוני והשפעתן על היתרה והקצבה הצפויות של הלקוח, המפרט הנחות אחידות לשימוש כלל הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון בגין כלל המוצרים הפנסיוניים.
- ביום 9 ביולי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד – פרק ניהול נכסי השקעה (הלוואות לא סחירות)**, המשנה את שיעור המגבלה הקיימת להשקעות הכוללות הלוואות, השאלת ניירות ערך ונכסי חוב לא סחיר, מובנה או נגזר, שאינם מדורגים או שרמת הדירוג שלהם נמוכה מ-BBB מ-3% ל-5% מהיקף הנכסים שמנוהלים על ידי הגוף המוסדי.
- ביום 9 ביולי 2018 פרסם הממונה תיקון לחוזר שעניינו התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כיסויים ביטוחיים**, במסגרתו נקבע כי גם מתן הטבה בשל רכישת מוצר פנסיוני, לא יותנה ברכישת כיסוי ביטוחי אחר, ומתן הנחה בעלות הכיסוי הביטוחי, או מתן הטבה בשל רכישת הכיסוי הביטוחי, לא יותנה ברכישת מוצר פנסיוני באותו גוף מוסדי.
- ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו שירות סוכנים ויועצים ללקוחות**, אשר מחליף חוזר קיים באותו נושא ובמסגרתו נקבע, בין היתר, כי אמנת השירות תתייחס גם לזמני המענה ללקוחות. כמו כן, עודכנו פרקי זמן למתן מענה או ביצוע פעולה על ידי בעל הרישיון המפורטים בחוזר הקיים וכן נקבע כי אם הובא לידיעתו של בעל רישיון, על ידי גוף מוסדי, מעסיק או לקוח כי חל שינוי במצב הלקוח בקשר למוצר פנסיוני, יזום פגישת שירות ללקוח לבחינת התאמת המוצר הפנסיוני לצרכיו, וכי על סוכן ביטוח פנסיוני הגובה מלקוח שכר או החזר הוצאות, לערוך הסכם בינו לבין הלקוח ובו פירוט של הסכומים, דרך חישובם ואופן גבייתם. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2019.
- ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מרכיבי חשבון בקופת גמל**, אשר קובע הוראות לעניין רישום מרכיבי חשבון בקופת גמל, ניהול רשומות נפרדות בקופת גמל ובקרבן השתלמות, רישום מרכיבי חשבון עבור עמית שכיר ועבור עמית עצמאי, והוראות לעניין רישום וייחוס תשלומים, רווחים, הפקדות, הוצאות ודמי ביטוח. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בספטמבר 2018.
- ביום 4 במרץ 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו קבלת מידע ואישור ממעסיקים**, הקובע כי גוף מוסדי לא ידרוש ממעסיק של עמית לאשר מסמכים, להעביר מידע או לתת הסכמתו בקשר למוצר הפנסיוני של העמית, לרבות בקשת העברת בעלות, אלא אם קיימת הוראת דין מפורשת המחייבת קבלת אישור, הסכמה או מידע כאמור.
- ביום 4 במרץ 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל - תיקון**, הקובע הוראות בדבר משלוח הודעות לעמיתים בעלי חשבון עם יתרה צבורה בכספי התגמולים בלבד בסכום של לכל הפחות 50 ש"ח ולכל היותר 1,350 ש"ח (למעט חשבון קטן של עמית שהקשר עמו נותק), בדבר זכותם למשיכת כספים בצירוף המחאה לפדיון שתאפשר את משיכת הכספים. בנוסף, על גוף מוסדי למסור לממונה דוח על

חשבונות קטנים שנשלחו בגינם המחאות כאמור.

• **ביום 18 במאי 2017 פרסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017.** בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם.

ביום 3 בספטמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים מוסדיים במצב חירום, הקובע דרכים חלופיות לאלה הקבועות בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 בכל הנוגע לזיהוי הלקוח, אימות פרטים ודרישת מסמכים, בהן על גופים מוסדיים לפעול במצב חירום.

ביום 1 בפברואר 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים, במסגרתו נקבעו הוראות ליישום צו איסור הלבנת הון על ידי הגופים המוסדיים. בין היתר, נקבע כי גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ויגבש נהלים וכלים ליישום המדיניות שיתייחסו, בין היתר, לזיהוי סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ולאמצעים להפחתתם, לרבות, על ידי ביצוע הליך הכרת הלקוח, פיקוח, בקרה ודיווח.

ביום 3 ביוני 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות ליישום חובת הליך הכרת הלקוח בגופים מוסדיים, הקובע כי עד ליום 31 בדצמבר 2018, גוף מוסדי ייראה כמי שקיים את חובותיו לביצוע הליך של הכרת הלקוח, אם הוא מתקשר בחוזה ביטוח חיים עם מבטח או פותח חשבון עבור עמית אגב הליך ייעוץ פנסיוני שנעשה על ידי תאגיד בנקאי, ואם הוא סבור, לפי המידע שברשותו, כי אין מדובר בלקוח בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור.

• **ביום 1 בינואר 2018 פרסם הממונה עדכון לחוזר הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה,** במסגרתו נקבעו הוראות לעניין דיוור תקנון לעמיתים, הגשת תקנון לאישור הממונה ופרסומו באתר אינטרנט. כמו כן, נקבע כי חברה מנהלת רשאית לקבוע בתקנונה הוראה לפיה אם שיעורי ההפקדות לרכיב התגמולים נמוכים מ-12.5%, יותאמו לעמית, על פי בחירתו, השיעורים המפורטים בחוזר לכיסוי ביטוחי לנכות ולכיסוי ביטוחי לשארים.

טיטות חוזרים

• **ביום 19 ביולי 2018 פרסם הממונה טיטות חוזר שניה שעניינה דירקטוריון גוף מוסדי,** במסגרתה מוצע לקבוע הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון, מספר הדירקטורים ומומחיותם, תנאים והגבלות למינוי וכהונת יו"ר הדירקטוריון, הוראות לעניין דירקטורים בלתי תלויים, בין היתר, כאשר בעל השליטה או קרובו מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי, ועדת איתור לדירקטורים בלתי תלויים, והגבלה על מינוי דירקטורים שקרוביהם מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי (למעט כאלו שכבר מכהנים כיום) וכן הפרדה חלקית בזהות הדירקטורים בין גוף מוסדי לבין גוף מוסדי אחר הנשלט על ידי בעל השליטה.

• **ביום 1 בפברואר 2018 פורסמה טיטות תיקון לחוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים,** במסגרתה מוצע להוסיף הוראות פרטניות לעניין אופן מתן השירות הניתן על ידי הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות, לרבות פרטי המידע שיכללו בכל הודעה שישלח הגוף המוסדי ללקוח, חובת מתן מענה ללקוח באותו אמצעי ההתקשרות באמצעותו פנה, וכן הוראות לעניין מענה לפנייה טלפונית של לקוח.

הנחיות והבהרות

• **ביום 4 בפברואר 2018 פרסם הממונה הבהרה בנושא הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני**, לפיה, בהתאם לחוק ייעוץ ושיווק פנסיוני, סוכן ביטוח פנסיוני המבצע עסקה לגבי מוצר פנסיוני, ובין היתר צירוף למוצר פנסיוני, מחויב בביצוע הליך שיווק פנסיוני במסגרתו עליו לברר את צרכי הלקוח, לבחור עבורו את סוג המוצר הפנסיוני, את המוצר הפנסיוני ואת הגוף המוסדי המתאימים לו ביותר ולנמק את המלצתו בכתב. גוף מוסדי רשאי לשלם לסוכן עמלת הפצה רק אם הסוכן ביצע עסקה כחלק מהליך של שיווק פנסיוני. עוד מובהר כי הממונה לא יפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לו בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס לעמלת הפצה ששולמה לפני פרסום ההבהרה.

ביום 20 במרץ 2018 הבהירה הממונה כי לא תראה כהפרה מצב שבו חברה מנהלת תשלום עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני, עד ליום 30 בספטמבר 2018, בשל עסקה ללא הליך שיווק פנסיוני, שבוצעה לפני פרסום ההבהרה, ובלבד שלגבי מי שלא יבוצע לו הליך שיווק פנסיוני עד תום תקופת ההיערכות, תפעל החברה להחזרת עמלת הפצה ששולמה בתקופת ההיערכות.

באותו היום הגישה לשכת סוכני הביטוח בישראל עתירה לבג"ץ בעקבות הבהרת הממונה מיום 4 בפברואר 2018, למתן צו על תנאי המורה לממונה לתת טעם מדוע לא תבטל את הוראות ההבהרה, או לחילופין, מדוע לא תחיל אותה על צירוף לרבים שייעשה לאחר מועד ההבהרה בלבד או תקבע הוראות מעבר מידתיות במסגרתן תדחה כניסת ההבהרה לתוקף בכשנה וחצי, וכן בקשה למתן צו ביניים להקפאת יישום הבהרת הממונה עד להכרעה סופית בעתירה.

ביום 23 ביולי 2018 הוגשה לבית המשפט עמדת המדינה לפיה תשלום עמלת הפצה מתוך כספי חוסך לסוכן ביטוח פנסיוני, מקום שבו סוכן הביטוח כלל לא פעל כבעל רישיון ולא ביצע הליך שיווק פנסיוני, אסור על פי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. יחד עם זאת, הסכימה המדינה, בכפוף למחיקת העתירה, לתקן את ההבהרה כך שהוראותיה יחולו רק על צירופי חוסכים למוצר פנסיוני שבוצעו החל מיום פרסום ההבהרה.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1. פללי

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית ברבעון השני מוסיפים להיות חיוביים, קרן המטבע הבינלאומית הותירה ללא שינוי את תחזית הצמיחה העולמית אך להערכתה הסיכונים השליליים לתחזית עלו, כאשר בשלהי הרבעון השני שב והתגבר הסיכון להחרפת "מלחמת סחר" בין ארצות הברית לסין ובין ארצות הברית לאירופה, וגבר המתח הפוליטי באירופה.

האינפלציה בארצות הברית ממשיכה להתבסס מעל היעד בשעה שבשאר המשקים המפותחים היא עודנה מתונה אך עולה בהדרגה. המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה תוך עלייה הדרגתית בשכר. ה-Fed ממשיך בתוואי העלאות הריבית עם עלייה נוספת ברבעון השני. באירופה נתוני המקרו לרבעון השני מצביעים על צמיחה מתונה; ה-ECB הודיע על תכנית להפסקת רכישות האג"ח בסוף 2018. המדיניות המוניטרית ביפן מוסיפה להיות מאוד מרחיבה. במשקים המתעוררים חל גידול בסיכון הפיננסי שהתבטא בסנטימנט שלילי בשוקי ההון, יציאות הון והיחלשות המטבעות. מחיר הנפט הוסיף לעלות אך חלה ירידה בשאר מחירי הסחורות העיקריים.

5.2. התפתחויות במשק הישראלי

לפי האינדיקטורים הראשוניים, הצמיחה ברבעון השני של 2018 הייתה נמוכה מברבעון הראשון (4.7% בשיעור שנת). שוק העבודה מוסיף להיות חזק, שיעור האבטלה נותר ברמה נמוכה מאוד והשכר הממוצע המשיך ועלה.

5.3. שוק המניות

בסיכום הרבעון השני של 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-1.9%, אך המדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-7.9%. בישראל מדד ת"א 125 עלה ב-4%. במהלך הרבעון השני מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמיריס בישראל עמד על 1.3 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-10% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

5.4. שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון השני של 2018 מדד האג"ח הכללי ירד ב-0.5%, באותה התקופה ירד מדד אג"ח הממשלתיות ב-0.9% אך מדד האג"ח הקונצרני עלה ב-0.1%. במהלך הרבעון השני מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 3.6 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

5.5. קרנות נאמנות

ברבעון השני של 2018 קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של כ-2.4 מיליארד ש"ח, לעומת גיוסים של כ-2.1 מיליארד ש"ח ברבעון הקודם. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות בחו"ל (1.5 מיליארד ש"ח), אך בלטו לשלילה קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (פדיונות של כ-3.3 מיליארד ש"ח).

5.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמד בסוף הרבעון השני של 2018 על 92.2 מיליארד ש"ח, ירידה של 5.1% בשווי הנכסים בהשוואה לסוף 2017. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ עם פדיונות של כ-2.7 מיליארד ש"ח ומדדי המניות בחו"ל על פדיונות של כ-2.1 מיליארד ש"ח.

5.7. שוק המט"ח

במהלך הרבעון השני של 2018 השקל התחזק ב-0.5% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; כאשר נרשם 3.9% פחות מול הדולר שקוזז עם ייסוף של 1.7% מול האירו ו-2.8% מול הפאונד הבריטי. במהלך הרבעון נרשמה האטה בקצב הרכישות של בנק ישראל בהשוואה לרבעון הקודם.

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון השני של 2018, מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.2% (פברואר-מאי), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים (עד מאי 2018) הסתכמה ב-0.5%. במהלך הרבעון השני, סעיפי ההלבשה-וההנעלה, הירקות-והפירות והדיוור היו התורמים העיקריים לעלייה במדד.

5.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך הרבעון השני של 2018 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להותרת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מתחום יעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	<p>על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון השני של 2018, מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.2% (פברואר-מאי), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים (עד מאי 2018) הסתכמה ב-0.5%.</p> <p>במהלך הרבעון השני, סעיפי ההלבשה-וההנעלה, הירקות-והפירות והדיור היו התורמים העיקריים לעלייה במדד.</p> <p>במהלך הרבעון השני, הציפיות לאינפלציה עלו לאורך כל הטווחים, במיוחד בטווח הקצר.</p> <p>לאור הערכה כי העלייה בסביבת האינפלציה בשנת 2018 לעומת שנת 2017 מגולמת ברובה בשוקי האג"ח, לא בוצע שינוי מהותי במרכיב צמודי המדד בתיקים, שמבוצע באמצעות אג"ח ממשלתיות, אג"ח קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>
שער החליפין של השקל	<p>במהלך הרבעון השני של 2018 השקל התחזק ב-0.5% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; כאשר נרשם 3.9% פיחות מול הדולר שקוּוַז עם ייסוף של 1.7% מול האירו ו-2.8% מול הפאונד הבריטי. במהלך הרבעון נרשמה האטה בקצב הרכישות של בנק ישראל בהשוואה לרבעון הקודם.</p> <p>לאור ההערכה כי גורמי המקרו התומכים בהתחזקות השקל ימשכו, כאשר מנגד – תתחזק בטווח הקצר השפעת הגידול בפערי הריביות (בעיקר מול הדולר) והתחזקות הדולר בעולם, פעלה חטיבת ההשקעות להגדלת חשיפת המט"ח הכוללת נטו (לאחר גידורים) בתיקים, ובעיקר בדולר ארה"ב.</p>
התפתחות שעורי ריבית	<p>ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך הרבעון השני של שנת 2018 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015.</p> <p>במהלך הרבעון השני עקום התשואות הממשלתי השקלי עלה לכל אורכו. העקום הצמוד עלה אף הוא פרט לטווחים הקצרים מאוד של עד שנתיים.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל (בהתחשב בנגזרי הריבית), ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	<p>בסוף הרבעון השני של שנת 2018 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-1.9% מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2018. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון השני עמד על כ-8 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2018.</p>
שוק המניות	<p>בסיכום הרבעון השני של 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-1.9%, אך המדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-7.9%. בישראל מדד ת"א 125 עלה ב-4%.</p> <p>במהלך הרבעון, לאור ציפיות לצמיחה ברווחיות החברות והמשך צמיחה מקרו כלכלית בעולם, ותמחור נוח של החברות - הגדילה חטיבת ההשקעות את החשיפה למניות, בעיקר בחו"ל.</p>

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ גדלו במהלך הרבעון (בחוו"ל הם גדלו באופן מתון), בהשפעת התנודתיות בשוקי המניות, פדיונות בקרנות הנאמנות בישראל והמשך מגמה של עליית ריבית בארצות הברית. במהלך הרבעון הוקטנה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ, ונמשך הגידול בהשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחוו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, והתנודתיות הגבוהה בנכסים הסחירים, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, קרנות השקעה, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית**6.1 שינויים בתקנונים****שינויים בתקנון קרן הפנסיה המקיפה**

- ביום 1 בינואר 2018 עודכן תקנון קרן הפנסיה המקיפה. להלן עיקרי השינויים:
 - הוספת שני מסלולי השקעה (מסלול בסיסי למקבלי קצבה ומסלול הלכה למקבלי קצבה) עבור מקבלי קצבה שמועד האירוע המזכה שלהם הוא החל משנת 2018 ואילך. במקביל, שונו שמות מסלולי ההשקעה הקיימים ממסלול בסיסי למקבלי קצבה למסלול בסיסי למקבלי קצבה וממסלול הלכה למקבלי קצבה למסלול הלכה למקבלי קצבה קיימים.
 - הצמדה למדד לא תהא אחת לחודש באופן קטגורי כי אם בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי כפי שיהיו מעת לעת. ההצמדה למדד עבור קצבה המשולמת בגין אירוע מזכה שחל לפני יום ה-1 בינואר 2018 - תעשה באופן חודשי. ההצמדה למדד עבור קצבה המשולמת בגין אירוע מזכה שחל לאחר מועד זה, תעשה באופן שנתי.
- ביום 29 בספטמבר 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה, בו נקבע נוסח תקנון מחייב לקרן הפנסיה ממנו ניתן לסטות רק באישור הממונה, והוראות נוספות שתהיה רשאית חברה מנהלת לקבוע בתקנונה. החברה נערכה לשינויים והתקנון התקני נכנס לתוקף ביום 15 בפברואר 2018. להלן עיקרי השינויים:
 - התאמת אופן חישוב השכר המבוטח לשיעורי ההפקדות הקיימים בשוק החיסכון הפנסיוני, דהיינו חלוקת ההפקדה ב-12.5% לפחות.
 - שינוי הגדרת השכר הקובע באופן שיחושב לפי הגבוה מבין: ממוצע של 3, 12 או 13-24 הכנסות מבוטחות ממודדות אחרונות לפני האירוע.
 - מסלולי ביטוח: מצטרפים החל ממועד כניסת התקנון לתוקף יוכלו לבחור לנהל את חשבונם במסלולי ביטוח חדשים. מסלול ברירת המחדל הינו מסלול נכות 75%, שאירים 100%, המעניק כיסוי מקסימלי לנכות ולשאירים. חשבונם של עמיתים מבוטחים במועד כניסת התקנון לתוקף, ימשיך להיות מנוהל במסלול הביטוח הקיים והם יוכלו לבחור בכל עת באחד מהמסלולים החדשים. מתן אפשרות לבחירת גילאי תום ביטוח, למעט מסלול המיועד לפרישה מוקדמת בגיל 60.
 - עדכון כיסוי לנכות כפולה (פרנציזיה): עדכון מנגנון כיסוי לנכות כפולה לפיו במקרה של נכות, תשולם פנסיית הנכות החל מהיום ה-61 ובמהלך החודשיים הראשונים לתשלום, תשולם בשיעור כפול. הכיסוי יחול כברירת מחדל לכל מבוטחי הקרן (כולל עמיתים קיימים) עם אפשרות לויתור עליו.
 - תקופת אכשרה: החלת תקופת אכשרה בגין עלייה של מעל 15% בשכר הקובע במהלך 60 החודשים שקדמו למועד האירוע. כמו כן, נוספה תקופת אכשרה עבור החלת כיסוי לשאירים לאחר תום תקופת ויתור על שאירים. כברירת מחדל יכלל כיסוי לביטול תקופה זו, אולם העמית רשאי לוותר על כיסוי זה.
 - ביטול אפשרות קבלת קצבה באופן רטרואקטיבי.
 - התיישנות: נוסף תנאי לזכאות לפנסיית נכות כך שהתביעה הוגשה בתוך 3 שנים ממועד האירוע. כמו כן, נוסף תנאי לזכאות לפנסיית שאירים כך שהתביעה הוגשה בתוך 7 שנים ממועד האירוע.

- מגבלה על משיכת הכספים: נוספה מגבלה לפיה מי שהוכר כנכה לא יוכל למשוך כספי תגמולים. כמו כן, נוספה מגבלה כך שמשיכת כספי תגמולים תתאפשר רק לאחר סיום עבודה או עם הגעת העמית לגיל הזכאות המינימלי לזקנה.
- שינוי בלוחות הזמנים בטיפול בתביעות ובבקשות פדיון. שינוי נכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2018.

שינויים בתקנון קרן הפנסיה הכללית

- בהמשך ובהתאם לשינויים בתקנון קרן הפנסיה המקיפה, תוקן גם תקנון קרן הפנסיה הכללית ביום 1 בינואר 2018 וביום 15 בפברואר 2018 בשינויים הרלוונטיים.

6.2. שינויים בנושאי המשרה

בחודש אפריל 2018 סיים מר דודי שראק את תפקידו כסמנכ"ל גבייה בחברה. החל מאותו מועד, שולב תחום הגבייה כחלק מהמערך התפעולי תחת מר צחי דברת, סמנכ"ל התפעול בחברה.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.14 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2017.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר
מנכ"ל

20 באוגוסט, 2018

הצהרה (Certification)

אני, דודי ליידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט, 2018

דודי ליידנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסייה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט, 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2018
(בלתי מבוקרים)**

תוכן עניינים

2..... דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

3..... דוחות ביניים על המצב הכספי

4..... דוחות ביניים רווח והפסד

5..... דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר

6..... דוחות ביניים על השינויים בהון

9..... דוחות ביניים על תזרימי מזומנים

10..... ביאור 1 - כללי

12..... ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

12..... ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

13..... ביאור 4 - מגזרי פעילות

16..... ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

16..... ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

17..... ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

17..... ביאור 8 - מסים על הכנסה

18..... ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

19..... ביאור 10 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל פנסיה וגמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2018 ואת דוחות הביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות שנקבעו על ידו.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 באוגוסט 2018

ליום			ביאור		
31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני			
2017	2017	2018			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח			
17,278	17,092	16,907		נכסים	
222,392	221,520	227,946		נכסים בלתי מוחשיים	
46	49	669		הוצאות רכישה נדחות	
3,461	13,993	-		רכוש קבוע	
34,384	23,876	27,925		נכסי מסים שוטפים	
277,561	276,530	273,447		חייבים ויתרות חובה	
			6	השקעות פיננסיות	
112,982	110,890	141,185		נכסי חוב סחירים	
159	170	156		נכסי חוב שאינם סחירים	
1	1	1		אחרות	
113,142	111,061	141,342		סך כל השקעות פיננסיות	
17,482	8,448	26,815		מזומנים ושווי מזומנים	
408,185	396,039	441,604		סך כל הנכסים	
			7	הון	
11,714	11,714	11,714		הון מניות	
68,360	68,360	68,360		פרמיה על מניות	
7,356	6,104	6,582		קרנות הון	
262,881	240,889	283,876		עודפים	
350,311	327,067	370,532		סך כל ההון	
838	169	340		התחייבויות	
-	-	3,903		התחייבויות בגין מסים נדחים	
57,036	68,803	66,829		התחייבויות בגין מסים שוטפים	
57,874	68,972	71,072		זכאים ויתרות זכות	
408,185	396,039	441,604		סך כל ההתחייבויות	
				סך כל ההון וההתחייבויות	

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 באוגוסט 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
380,022	92,456	102,744	182,718	204,151	הכנסות
120,376	30,324	30,452	59,007	60,726	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
(120,376)	(30,324)	(30,452)	(59,007)	(60,726)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
380,022	92,456	102,744	182,718	204,151	בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
17,501	3,865	4,350	9,354	8,603	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,964	708	1,242	1,521	1,367	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
399,487	97,029	108,336	193,593	214,121	סך כל ההכנסות
137,584	35,272	34,731	72,774	70,890	הוצאות
210,273	54,537	55,197	104,789	109,765	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,723	-	232	-	2,064	הוצאות הנהלה וכלליות
19	15	2	25	8	הוצאות אחרות
349,599	89,824	90,162	177,588	182,727	הוצאות מימון
49,888	7,205	18,174	16,005	31,394	סך כל ההוצאות
(17,450)	(2,433)	(5,778)	(5,559)	(10,399)	רווח לפני מסים על הכנסה
32,438	4,772	12,396	10,446	20,995	מסים על הכנסה
					רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2017	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,438	4,772	12,396	10,446	20,995	רווח לתקופה
2,898	804	(1,137)	1,571	(1,175)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה : פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(795)	(323)	-	(1,370)	(1)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(709)	(165)	389	(59)	402	מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
1,394	316	(748)	142	(774)	סך כל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
33,832	5,088	11,648	10,588	20,221	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	2,169	3,496	1,691	262,881	350,311
-	-	-	-	-	20,995	20,995
-	-	(1,175)	-	-	-	(1,175)
-	-	(1)	-	-	-	(1)
-	-	402	-	-	-	402
-	-	(774)	-	-	-	(774)
11,714	68,360	1,395	3,496	1,691	283,876	370,532

לתקופה של שישה חודשים
שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של הפסד כולל אחר

סך כל הפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2018

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479
-	-	-	-	-	10,446	10,446
-	-	1,571	-	-	-	1,571
-	-	(1,370)	-	-	-	(1,370)
-	-	(59)	-	-	-	(59)
-	-	142	-	-	-	142
11,714	68,360	917	3,496	1,691	240,889	327,067

לתקופה של שישה חודשים
שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר
לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	2,143	3,496	1,691	271,480	358,884
-	-	-	-	-	12,396	12,396
-	-	(1,137)	-	-	-	(1,137)
-	-	389	-	-	-	389
-	-	(748)	-	-	-	(748)
11,714	68,360	1,395	3,496	1,691	283,876	370,532

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 באפריל 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של הפסד כולל אחר

סך כל הפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2018

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	601	3,496	1,691	236,117	321,979
-	-	-	-	-	4,772	4,772
-	-	804	-	-	-	804
-	-	(323)	-	-	-	(323)
-	-	(165)	-	-	-	(165)
-	-	316	-	-	-	316
11,714	68,360	917	3,496	1,691	240,889	327,067

לתקופה של שלושה חודשים

שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 באפריל 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479
-	-	-	-	-	32,438	32,438
-	-	2,898	-	-	-	2,898
-	-	(795)	-	-	-	(795)
-	-	(709)	-	-	-	(709)
-	-	1,394	-	-	-	1,394
11,714	68,360	2,169	3,496	1,691	262,881	350,311

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
	(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
32,438	4,772	12,396	10,446	20,995	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
(1,772)	(706)	(990)	(1,528)	(1,109)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(11)	(4)	(4)	(6)	(6)	נכסי חוב סחירים
1	1	-	1	-	נכסי חוב שאינם סחירים
(6,129)	(2,730)	(1,764)	(5,257)	(5,554)	השקעות אחרות
16	5	21	9	24	שינוי בהוצאות רכישה נדחות פחת והפחותות:
7,170	1,882	1,383	3,659	2,805	רכוש קבוע
17,450	2,433	5,778	5,559	10,399	נכסים בלתי מוחשיים
16,725	881	4,424	2,437	6,559	הוצאות מסים על הכנסה
(2,982)	2,553	2,199	7,558	6,506	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(5,099)	(3,176)	(833)	6,668	9,793	שינוי בחייבים ויתרות חובה
(8,081)	(623)	1,366	14,226	16,299	שינוי בזכאים ויתרות זכות
2,385	365	345	1,678	2,243	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(16,183)	(5,873)	(3,896)	(10,038)	(7,495)	ריבית שהתקבלה
4,826	-	4,365	22	4,365	מסים ששולמו
(8,972)	(5,508)	814	(8,338)	(887)	מסים שהתקבלו
32,110	(478)	19,000	18,771	42,966	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
(6)	(1)	(646)	(2)	(647)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(7,771)	(2,229)	(414)	(4,074)	(2,434)	רכישת רכוש קבוע
(37,776)	(8,292)	(6,516)	(37,172)	(30,552)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(45,553)	(10,522)	(7,576)	(41,248)	(33,633)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(13,443)	(11,000)	11,424	(22,477)	9,333	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
30,925	19,448	15,391	30,925	17,482	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
17,482	8,448	26,815	8,448	26,815	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה בעלת רישיון מבטוח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל וקופות גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכניות הפנסיה ותוכניות הגמל וההשתלמות.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הילל 3, רמת גן.

החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח או החברה האם"), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "החברה האם הסופית"), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

להלן קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה:

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
214	הראל פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2172	גילעד כללי	
2177	מנוף כללי (ראה סעיף 2 להלן בדבר מיזוג)	
2173	הלכה	
2174	אג"ח ללא מניות	
2175	מניות	
9097	שקלי טווח קצר	
9829	ילידי שנות ה-50	
9827	ילידי שנות ה-60	
9825	ילידי שנות ה-70	
9823	ילידי שנות ה-80	
9821	ילידי שנות ה-90	
12027	בסיסי למקבלי קצבה (*)	
12028	הלכה למקבלי קצבה (*)	
2203	בסיסי למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - בסיסי למקבלי קצבה)	
8806	הלכה למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - הלכה למקבלי קצבה)	
8858	קצבה לזכאים קיימים	
662	הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית
2164	כללי	
9856	ילידי שנות ה-50	
9858	ילידי שנות ה-60	
9860	ילידי שנות ה-70	
9862	ילידי שנות ה-80	
9864	ילידי שנות ה-90	
12140	בסיסי לקבלי קצבה (*)	
2204	בסיסי למקבלי קצבה קיימים (לשעבר - בסיס למקבלי קצבה)	
	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לתגמולים
9819	לגילאי 50 ומטה	
9532	לגילאי 50 עד 60	
9533	לגילאי 60 ומעלה	

(*) החל מינואר 2018

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

סוג הקרן/קופה	שם הקרן/קופה/מסלול	מספר אוצר	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל		
	הראל אג"ח עד 25% מניות ^(*)	101	
	הראל גמל לגילאי 50 עד 60	9742	
	הראל גמל מסלול מניות	761	
	הראל גמל אג"ח עד 10% מניות	762	
	הראל גמל שקלי טווח קצר ^(*)	1334	
	הראל גמל אג"ח ללא מניות ^(*)	1335	
	הראל גמל מסלול שקלי	1368	
	הראל גמל אג"ח קונצרני	1484	
	הראל גמל אג"ח עד 20% מניות ^(*)	502	
	הראל גמל לגילאי 50 ומטה	9744	
	הראל גמל לגילאי 60 ומעלה ^(*)	9745	
	הראל גמל מסלול כהלכה ^(*)	1524	
	הראל גמל מסלול חו"ל ^(*)	8057	
	קופת גמל לחיסכון	הראל גמל להשקעה	
		הראל גמל להשקעה כללי	8211
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות		8520	
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות		8521	
הראל גמל להשקעה מניות		8522	
קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר	8523	
	הראל חיסכון לילד^(**)		
	הראל חיסכון לילד - הלכה	9555	
	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט	11375	
קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	11376	
	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון גבוה	11377	
	הראל גמל IRA	8759	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל השתלמות		
	הראל השתלמות כללי	154	
	הראל השתלמות מסלול מניות	763	
	הראל השתלמות אג"ח עד 10% מניות	764	
	הראל השתלמות מסלול שקלי	1369	
	הראל השתלמות אג"ח ללא מניות	1485	
	הראל השתלמות מסלול חו"ל	1034	
	הראל השתלמות אג"ח עד 20% מניות ^(*)	416	
	הראל השתלמות לטווח ארוך	566	
	הראל השתלמות מסלול כהלכה ^(*)	1523	
	הראל השתלמות אג"ח קונצרני ^(*)	8058	
	הראל השתלמות כללי פאסיבי (מסלול חדש לא פעיל)	9568	
	הראל השתלמות IRA (לא פעילה)	8761	
	קרן השתלמות	הראל קמ"פ	
		הראל קמ"פ מסלול כללי	155
הראל קמ"פ מסלול מניות ^(*)		739	
הראל קמ"פ מסלול אג"ח צמוד מדד ^(*)		741	
הראל קמ"פ מסלול שקלי ^(*)		742	
הראל קמ"פ אג"ח עד 15% מניות ^(*)		743	

(*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

(**) החל מינואר 2017

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
820	הראל פרופיל אישי למעסיק	קופת גמל מרכזית לפיצויים רבת מסלולים
1296	הראל קופה לפנסייה תקציבית	קופת גמל להשתתפות בפנסייה תקציבית
857	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה	קופת גמל לדמי מחלה

ב. לנכסי הקרנות והקופות (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרנות והקופות שבניהולה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו, ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 20 באוגוסט 2018.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

א. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

בהמשך לאמור בביאור 3. יד(1) לדוחות הכספיים השנתיים, החברה דחתה את יישומו של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 - מכשירים פיננסיים עד מועד תחילתו בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 - חוזי ביטוח, וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-9-2018.

ב. יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15 הכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן")

התקן מציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלה שהיו קיימות לפני כן. החל מיום 1 בינואר 2018 החלה החברה ליישם את התקן. ליישום התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מרכזת את פעילות הפנסיה ואת עיקר פעילות הגמל של קבוצת הראל, ופועלת בשני מגזרי פעילות, כדלקמן:

1. מגזר הפנסיה - הפעילות הינה ניהול ותפעול קרנות פנסיה חדשות (קרן פנסיה חדשה מקיפה וקרן פנסיה חדשה כללית), מתן שירותי ניהול ותפעול לקרן פנסיה ותיקה (נתיב) (עד לחודש פברואר 2017) ולחברת לעתיד, חברה אחות בקבוצת הראל.

2. מגזר הגמל - הפעילות הינה ניהול קופות גמל. המוצרים הכלולים במגזר פעילות זה הינם: קופת גמל לתגמולים ופיצויים, קופת גמל להשקעה, חיסכון לילד, קרן השתלמות, קופה מרכזית לפיצויים, קופה לדמי מחלה, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופת גמל בניהול אישי IRA ומתן שירותי תפעול לחברת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "קחצ"ק").

הקצאת העלויות בין המגזרים השונים מתבצעת בהתאם למהות ההוצאה ושיוכה למגזר הרלוונטי. הוצאות אשר אינן מיוחסות ישירות למגזר פעילות מסוים, מחולקות בין המגזרים, לפי מהותן, על פי מפתח הקצאה רלוונטי.

חלק מעלויות הנהלה וכלליות בהן נושאת החברה, הינן חלקה בהוצאות המשותפות עם החברה האם והינן מחולקות בין החברה לחברה האם בהתאם למודל הקצאה אשר מתבסס על פרמטרים כלכליים הנבחנים מעת לעת. תוצאות המגזר כוללות הוצאות המיוחסות ישירות למגזר והוצאות המיוחסות לפי הקצאה.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018		
פנסיה	גמל	סה"כ
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
153,632	50,519	204,151
-	60,726	60,726
-	(60,726)	(60,726)
153,632	50,519	204,151
1,467	7,136	8,603
785	582	1,367
155,884	58,237	214,121
47,190	23,700	70,890
82,427	27,338	109,765
1,997	67	2,064
-	8	8
131,614	51,113	182,727
24,270	7,124	31,394
(823)	(353)	(1,176)
23,447	6,771	30,218

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017		
פנסיה	גמל	סה"כ
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
141,042	41,676	182,718
-	59,007	59,007
-	(59,007)	(59,007)
141,042	41,676	182,718
2,932	6,422	9,354
1,065	456	1,521
145,039	48,554	193,593
53,404	19,370	72,774
79,379	25,410	104,789
6	19	25
132,789	44,799	177,588
12,250	3,755	16,005
141	60	201
12,391	3,815	16,206

הכנסות
 דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
 דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
 בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018		
פנסיה	גמל	סה"כ
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
76,960	25,784	102,744
-	30,452	30,452
-	(30,452)	(30,452)
76,960	25,784	102,744
738	3,612	4,350
698	544	1,242
78,396	29,940	108,336
22,830	11,901	34,731
41,921	13,276	55,197
247	(15)	232
-	2	2
64,998	25,164	90,162
13,398	4,776	18,174
(796)	(341)	(1,137)
12,602	4,435	17,037

הכנסות
 דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
 דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
 בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017		
פנסיה	גמל	סה"כ
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
71,247	21,209	92,456
-	30,324	30,324
-	(30,324)	(30,324)
71,247	21,209	92,456
556	3,309	3,865
496	212	708
72,299	24,730	97,029
25,199	10,073	35,272
40,431	14,106	54,537
3	12	15
65,633	24,191	89,824
6,666	539	7,205
337	144	481
7,003	683	7,686

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
פנסיה	גמל	סה"כ
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
293,143	86,879	380,022
-	120,376	120,376
-	(120,376)	(120,376)
293,143	86,879	380,022
4,394	13,107	17,501
1,375	589	1,964
298,912	100,575	399,487
96,913	40,671	137,584
159,627	50,646	210,273
1,662	61	1,723
-	19	19
258,202	91,397	349,599
40,710	9,178	49,888
1,472	631	2,103
42,182	9,809	51,991

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 ביוני 2018

רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
141,185	-	141,185	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
141,185	1	141,186	סה"כ

ליום 30 ביוני 2017

רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
110,890	-	110,890	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
110,890	1	110,891	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2017

רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
112,982	-	112,982	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
112,982	1	112,983	סה"כ

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.

עם זאת, במסגרת הסדר שלו הייתה שותפה החברה נרשם בספריה מכשיר פיננסי הנמדד תחת רמת שווי 3, כאמור לעיל, הערך בספרים של מכשיר זה אינו מהותי.

ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- "תקנות ההון") והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
131,225	131,865	135,313		הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
350,311	327,067	370,532		הון עצמי קיים
219,086	195,202	235,219		עודף ליום הדוח
				(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
50,139	45,844	53,193		היקף נכסים מנוהלים
81,086	79,221	82,120		הוצאות שנתיות
-	6,800	-		דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה (ב)
131,225	131,865	135,313		סך כל הסכום הנדרש

(ב) בהתאם להוראת הממונה מיום 29 למרס, 2012, על החברה להעמיד הון בסכום של 16 מיליון ש"ח בנוסף להון המינימלי הנדרש לפי הוראות הדין בשל הפעלת תכנית ההסדר הפנסיוני של אנשי הקבע בצה"ל. הדרישה הנ"ל פוחתת בכל שנה. החל מ- 31 בדצמבר 2017 אין דרישה נוספת בגין פעילות זו.

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור ליום 30 ביוני, 2018 לרבות עמידה בכללי השקעת ההון. מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה.

ביאור 8 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכר"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו- 2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ- 18% ל- 17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015.

כתוצאה משינויים אלו שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל- 35.90% בשנת 2016 ול- 35.04% בשנת 2017 ול- 34.19% משנת 2018 ואילך.

לשינויים בשיעורי המס כאמור לא היתה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל האחר ו/או על ההון העצמי של החברה.

ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	3,650	ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות
54,009	18	
-	1,513	ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות
57,281	19	
-	3,460	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות
44,726	19	

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
353	8,250	-	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) הכנסות מדמי ניהול ותפעול הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות השתתפות בהוצאות עמלות
(68,600)	(110)	(426)	
(20,098)	-	(4,682)	
-	82	-	
315	7,568	-	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) הכנסות מדמי ניהול ותפעול הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות השתתפות בהוצאות עמלות
(63,355)	(107)	(568)	
(15,699)	-	(5,443)	
-	82	-	
176	4,174	-	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) הכנסות מדמי ניהול ותפעול הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות השתתפות בהוצאות עמלות
(35,116)	(55)	(180)	
(8,689)	-	(3,026)	
-	41	-	
157	3,886	-	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) הכנסות מדמי ניהול ותפעול הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות השתתפות בהוצאות עמלות
(32,368)	(56)	(250)	
(7,755)	-	(3,274)	
-	41	-	
630	15,400	-	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) הכנסות מדמי ניהול ותפעול הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות השתתפות בהוצאות עמלות
(130,496)	(225)	(967)	
(31,868)	-	(7,766)	
-	163	-	

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

- א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופות שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו - 2006. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחום החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות העמיתים מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחום זה.
- ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניות לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ג. העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.
- ד. ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה ואינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את הזכות החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות.
- בינואר 2015 הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות. ביום 27 בנובמבר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבע, בין היתר, נוסח השאלות אשר יופנו לממונה. בספטמבר 2017 הוגשה התייחסות הממונה לשאלות בית המשפט. בינואר 2018 הגישו הצדדים את התייחסותם לעמדת הממונה. ביום 22 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט נוסף בתיק במסגרתו ניתנה החלטה לפיה היה על הצדדים להודיע האם פניהם לניסיון פשרה ביניהם. ביום 9 באפריל 2018 הגישו הצדדים הודעה משותפת כי הם מתכוונים לפנות להליך גישור וביקשו לעדכן את בית המשפט באשר להליך הגישור ביניהם עד ליום 1 ביולי 2018. ביום 17 באפריל 2018 אישר בית המשפט את בקשת הצדדים. ביום 1 ביולי 2018 עדכנו הצדדים את בית המשפט כי הוסכם ביניהם לפנות למגשר חלופי. בהתאם להחלטת בית המשפט, על הצדדים לעדכן את בית המשפט לגבי תוצאות הגישור עד ליום 1 באוקטובר 2018. בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה הן בעלות סיכוי ממשי, להדוף את בקשת האישור, ובין היתר, נוכח עמדת הממונה שהתקבלה כאמור אשר על פניו מחזקת את טענות ההגנה, הערכתם היא כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. ביום 9 בספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול הנגבים על ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.

ביום 19 במאי 2016 הוגשה תגובה מטעם החברה ובמהלך ספטמבר 2016 הוגשה תשובה לתגובה. ביום 3 באפריל 2017 התקיים קדם משפט במסגרתו נקבע כי המבקש רשאי להגיש בקשה לתיקון התביעה והבקשה בתוך 30 ימים. ביום 10 במאי 2017 הוגשה בקשה לתיקון בקשת האישור ובעקבותיה הוגשה תגובה מטעם החברה במסגרתה נטען, בין היתר, כי המשיבות מותרות את החלטה האם לאפשר את תיקון בקשת האישור לשיקול דעת בית המשפט. בספטמבר 2017 ניתנה החלטה לפיה נעתר בית המשפט להגשת התיקון כמבוקש. ביום 30 בנובמבר 2017 הגישה החברה תשובה משלימה לבקשה המתוקנת לאישור כאמור. ביום 7 במרס 2018 התקיים דיון קדם משפט בתיק בו נקבע כי בית המשפט יכריע בבקשות לגילוי ועיון במסמכים אשר הוגשו על ידי המבקשים. טרם ניתנה החלטה.

בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, הסיכויים להדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ו. ביום 3 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) נגד החברה ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושארים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות, השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חזויות, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שארים (שארים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות אשר ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשארים. התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

ביום 13 באוקטובר 2016 הוגשה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 29 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט בתיק בסיומו ניתנה החלטה לפיה הדיון בבקשת האישור מועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב שלו הסמכות העניינית לדון בתביעה. מועד דיון קדם משפט בתיק קבוע ליום 1 בינואר 2019.

בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה הן בעלות סיכוי ממשי, להדוף את בקשת האישור והערכתם היא כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ז. ביום 21 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מהעמיתים, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסיה, כספים, בגין ביטוח לסיכונים נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, כאשר ידוע כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתי קרן הפנסיה שבניהולה.

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהפריש כספים לקופות גמל ו/או קרנות פנסיה ו/או ביטוח מנהלים שמנהלת החברה ואשר נגבו ממנו כספים רטרואקטיבית בגין ביטוח חיים ו/או סיכונים נכות וזאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למועד מתן החלטה בבקשה לאישורה כייצוגית.

נזקו האישי הנתען של התובע מוערך בסך של כ- 826 ש"ח והנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 5,577,000 ש"ח.

ביום 31 ביולי 2016 הוגשה תשובה (התנגדות) לבקשת האישור וכן הוגשה תשובה המבקש לתגובה. במהלך ינואר 2017 הגישה החברה בקשה למחיקת טענה חדשה מתגובת המבקש וחילופין אפשרות להגיב עליה. הוגשה תגובה מטעם המבקש וניתנה החלטה כי הבקשה תידון במעמד הדיון. ביום 1 במרס 2017 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו ניתנה החלטה לפיה התובענה תועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 7 בנובמבר 2017 התקיים דיון ובסופו ניתנה החלטה על פיה החברה תגיב לטענות החדשה של המבקש. המשיבה הגישה את תגובתה ודיון הוכחות בתיק להתקיים ביום 7 ביוני 2018. כעת, על הצדדים להגיש את סיכומיהם. בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, הסיכוי שהחברה תחויב בסכום מהותי נמוך מ-50%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ח. ביום 2 באוגוסט 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז). עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה ואת חובות האמון והגילוי המוטלות עליה. במסגרת הבקשה מתבקש להשיב לעמיתים בקרנות הפנסיה את הסכומים אשר נגבו מהם כהוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה. בתוספת הפרשי התשואה שהיה הכסף מניב לו הושקע בקרן הפנסיה.

הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח.

ביום 24 בינואר 2017 הגישה החברה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 30 באפריל 2017 התקבלה החלטת בית המשפט לפיה, בהעדר סמכות עניינית לדון בבקשת האישור, התביעה מועברת לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. בתום דיון קדם המשפט שהתקיים ביום 26 באוקטובר 2017, ניתנה החלטה לפיה הצדדים יגישו נוסח מוצע לשאלות לממונה עד ליום 26 בנובמבר 2017. ביום 19 בפברואר ניתנה החלטה במסגרתה נקבעו נוסחי השאלות שיופנו לממונה. דיונים לשמיעת עדויות יתקיימו בימים 24 בינואר 2019 ו- 21 בפברואר 2019.

בחודש מאי 2018 נמסר לבית המשפט עדכון על ידי המשיבות על הגשת עמדת רשות שוק ההון בבית הדין לעבודה בירושלים וצוין כי הגשת העמדה כאמור עשוי לייתר את הצורך בהגשת עמדה נוספת. ביום 11 ביוני 2018 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט לפיה אין מקום לשנות החלטות קודמות בשלב זה. ביום 21 ביוני 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון בבית הדין לעבודה בתל אביב.

בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה הן בעלות סיכוי ממשי, כדי להזדקף את בקשת האישור והערכתם היא כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ט. ביום 6 בנובמבר 2016 התקבלה בחברה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית נגד הראל ביטוח, נגד עמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" דרום ומרכז (להלן - "עמותת הגמלאים") ונגד כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "כלל"), אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) במסגרת בקשה לאישור תובענה כייצוגית, המתנהלת החל מחודש מאי 2015 נגד כלל ונגד עמותת הגמלאים. עניינה של התובענה בטענה, כי כלל ביטלה באופן חד צדדי ולא כדן את פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית לגמלאי קרן הפנסיה "נתיב", בטענה כי הפוליסה אינה רווחית. צירופה של הראל ביטוח לבקשת האישור מתבקש, לטענת התובע, נוכח תפקידה של החברה אשר מעניקה שירותי תפעול וניהול לקרן הפנסיה "נתיב", ביחד עם עמותת הגמלאים, לגבות מחברי עמותת הגמלאים את דמי הביטוח החודשיים ונוכח עמדתה של החברה, כי לא ניתנו לה הרשאות חברי העמותה לגביית סכומי ביטוח גבוהים יותר. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שבוטח בכלל בפוליסת ביטוח מסוג חיים קבוצתי אשר נערכה על ידי עמותת הגמלאים ואשר בוטלה על ידי כלל באופן חד צדדי. התובע מעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 90 מיליון ש"ח.

ביום 9 בפברואר 2017 העבירה החברה לבא כח המבקשים תצהיר מפורט אודות העובדות הרלוונטיות ובין היתר צוין כי החברה אינה צד לביטוח הקבוצתי וכי היא אדישה לתוצאות ההליך ותפעל בהתאם להחלטות בית המשפט.

בא כח המבקש הודיע כי לאחר קריאת התצהיר, לא די בו וצירופה של הראל להליך הינו צעד הכרחי. ביום 1 במרס הוגשה הודעה מטעם החברה כי החברה הרלוונטית היא הראל פנסיה וגמל ובקשה להורות על מחיקת בקשת האישור כלפי הראל ביטוח. ביום 1 ביוני 2017 ניתנה החלטת השופטת כי המשך הדיון יתקיים שלא בפניה. ביום 27 בספטמבר 2017 התקיים דיון במסגרתו הוסכם כי בקשת האישור תתוקן באופן ששמה של המשיבה יתוקן ל"הראל פנסיה וגמל בע"מ". ביום 6 באוקטובר 2017 הגיש המבקש בקשת אישור מתוקנת במסגרתה טען המבקש כי החברה הכרחית להליך לאור זאת שהפרמיה החודשית הועלתה בעבר מבלי שהגמלאים חתמו על אישורים המתירים זאת, אך הכיר בכך שהחברה נתנה שירותי תפעול בלבד. טענות מרכזיות אחרות שנוספו נוגעות להתנהלות החברה בניגוד לחוק השליחות לכאורה והפרת חובת ההגיינות מכוח חוק החוזים. המבקש מעמיד את נזקו האישי על 50,000 ש"ח. ומעריך את הנזק הכולל של חברי הקבוצה ב- 90 מיליון ש"ח. ביום 11 בינואר 2018 הוגשה תשובה מטעם החברה לבקשת האישור המתוקנת. במסגרת הדיון שהתקיים ביום 14 בפברואר 2017 נתבקשה החברה להשלים נתונים ואלו הושלמו.

ביום 12 ביוני 2018 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר דיוני לפיו ייקבעו מועדים להגשת סיכומים בכתב כך שהמבקש יגיש סיכומים עד ליום 25 ביולי 2018 והחברה תגיש סיכומים עד ליום 10 בספטמבר 2018. ביום 13 ביוני 2018 ניתנה להסדר הדיוני תוקף של החלטה. המבקש טרם הגיש את סיכומיו.

בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, הסיכוי שבקשת האישור תאושר עם סעד כספי נגד הראל נמוך מ- 50%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

י. ביום 20 בדצמבר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז). עניינה של התובענה בטענה כי החברה מעלה, כביכול את דמי הניהול הנגבים מעמיתי קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדון, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסיה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמית, אשר בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישור התובענה כייצוגית, הועלו דמי הניהול הנגבים ממנו מבלי שניתנה לו הודעה כדון ו/או נגבו ממנו דמי ניהול בניגוד למוסכם בינו לבין החברה.

נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 265 ש"ח והוא מצייין כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ביום 14 במאי 2017 הגישה החברה את תגובתה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 12 ביוני 2017 הוגשה תשובה מטעם המבקש במסגרתה זנח חלק מהטענות שהועלו בבקשת האישור והותיר שתי טענות עיקריות. ביום 29 ביוני 2017 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו נדונה שאלת הסמכות העניינית של בית המשפט המחוזי לדון בתובענה זו. בסיום הדיון הוחלט כי הדיון יועבר לבית הדין לעבודה שלו הסמכות לדון בכל העילות שאינן עילות בנוזיקין.

ביום 12 במרס 2018 נערך דיון קדם משפט בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. במסגרת הדיון הציע בית הדין כי הצדדים יבואו ביניהם בדברים בניסיון לגבש הסכם פשרה. ביום 10 באפריל 2018 הגישו הצדדים הודעה משותפת לפיה הם הסכימו ביניהם לפנות להליך גישור. באותו יום ניתנה החלטת בית הדין לפיה היה על הצדדים לעדכן את בית הדין בהתקדמות הגישור עד ליום 3 ביוני 2018 ונקבע דיון (ככל שיהיה בו צורך) ליום 13 בדצמבר 2018. על ישיבות גישור התקיימו בימים 10 ביוני 2018 ו-23 ביולי 2018 וישיבה נוספת קבועה ליום 6 באוגוסט 2018. על הצדדים להגיש לבית הדין הודעת עדכון לגבי התקדמות הגישור עד ליום 6 בספטמבר 2018. בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה הן בעלות סיכוי ממשי להדוף את בקשת האישור והערכתם היא כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

יא. ביום 12 בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד החברה האם הראל חברה לביטוח בע"מ. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל אדם או גוף אשר נטל הלוואה ו/או קיבל אשראי מהמשיבות ונגבו ממנו כספים בקשר עם הקמת הלוואה ו/או הטיפול בה, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 5.9 מיליון ש"ח. בנובמבר 2017 הוגשה בקשה מטעם המבקשים במסגרתה צוין כי ישנן בקשות אישור שעניינן דומה נגד חברות שונות שהוגשו על ידי מבקשים שונים. משכך, בית המשפט התבקש לקבוע את שמיעת הבקשות בפני מותב אחד.

ביום 17 בדצמבר 2017 התקיים דיון בבקשה לקביעת מותב אחד בבית המשפט המחוזי (המחלקה הכלכלית) בתל אביב בו נקבע כי כל הדיון בכל התיקים יתקיים בפניו. כמו כן נקבע כי על הצדדים להודיע, בתוך 30 יום על כוונתם לפנות לגישור. לאור איחוד הדיון, להמשך פירוט ההליך ראו המפורט להלן בסעיף יב.

יצוין, כי ביום 2 ביולי 2017 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון טיוטת "הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים" לפיה על הגופים המוסדיים אשר גבו דמי טיפול מעמיתים לבצע השבת הסכומים שנגבו. לנוכח האמור ביצעה החברה הפרשה להשבת הסכומים שניגבו.

ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת ממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון סבורה כי גביית דמי טיפול בהלוואות אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל. לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה (הודגש כי אין באמור כדי לגרוע מסמכויות הממונה הנתונות לה לפי דין).

בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, הגם שההליך מצוי בשלב מקדמי וטרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, הרי שבשים לב בין היתר לעמדת הממונה דלעיל, הם מעריכים כי הסיכוי שבקשת האישור תתקבל גבוה מהסיכוי שתידחה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

יב. ביום 12 בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד חברה נוספת. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות מעמיתי קופות הגמל שבניהולן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול בהלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל עמיתי קופות הגמל שבניהול הנתבעות, אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי קופות הגמל שבניהול הנתבעות. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 44.75 מיליון ש"ח.

ביום 13 בפברואר 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה על המשיבות להגיש את עמדתן בעניין סמכות המחלקה הכלכלית לדון בתיק. לאחר הגשת תגובות מטעם הצדדים, ביום 26 באפריל 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אין למחלקה הכלכלית סמכות לדון בתיק ולפיכך הוא ייקבע לשמיעה כתיק אזרחי.

ביום 9 בנובמבר 2017 הוגשה בקשה מטעם המבקשים במסגרתה צוין כי ישנן בקשות אישור שעניינן דומה נגד חברות שונות שהוגשו על ידי מבקשים שונים. משכך, בית המשפט התבקש לקבוע את שמיעת הבקשות בפני מותב אחד. ביום 10 בדצמבר 2017 הוגשה תגובה מטעם החברה לפיה היא מותירה את ההכרעה לשיקול דעת בית המשפט. ביום 17 בדצמבר 2017 התקיים דיון בבקשה לקביעת מותב אחד בבית המשפט המחוזי (המחלקה הכלכלית) בתל אביב בו נקבע כי כל הדיון בכל התיקים יתקיים בפניו בשבתו כמחלקה אזרחית. כמו כן נקבע כי על הצדדים להודיע, בתוך 30 ימים על נכונותם לפנות לגישור. הצדדים הודיעו כי הוסכם ביניהם שהתיק יועבר לגישור בניסיון לסיים את התיק בפשרה וכי הם פנו לנשיא בדימוס גרוניס שנתן את הסכמתו לשמש כמגשר.

ביום 7 ביוני 2018 הגישו הצדדים הודעת עדכון בדבר סטטוס הליך הגישור ובאותו היום ניתנה החלטה כי על הצדדים לשוב ולעדכן את בית המשפט בדבר התקדמות הליך הגישור עד לתום פגרת הקיץ.

יצוין כי ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת הממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון סבורה כי גביית דמי טיפול אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל.

לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה (הודגש כי אין באמור כדי לגרוע מסמכויות הממונה הנתונות לה לפי דין).

בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, הגם שההליך מצוי בשלב מקדמי וטרם הוגשה תשובה לבקשת האישור, הרי שבשים לב בין היתר לעמדת הממונה דלעיל, הם מעריכים כי הסיכוי שבקשת האישור תתקבל גבוה מהסיכוי שתידחה.

יג. ביום 27 במרס 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה רכיב המכונה הוצאות ניהול השקעות מעמיתי קופות הגמל אשר בניהולה. בבקשת האישור נטען כי גביה זו נעשית על ידי החברה בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת לה לעשות כן ובכלל כך בהיעדר הסכמה מתאימה בתקנון קופת הגמל. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 127.1 מיליון ש"ח.

המבקשת הגישה בקשה לאישור הסדר דיוני במסגרתה התבקש בית הדין, בין היתר, לאחד את הדיון בכל ההליכים התלויים ועומדים בפניו העוסקים באותו נושא. ביום 9 בנובמבר 2017 הגישה החברה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 11 בינואר 2018 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו ניתנה החלטה לאחד את הדיון כמבוקש. ביום 12 בפברואר 2018 ניתנה החלטה לפיה, בין היתר, תתבצע פנייה לרשות שוק ההון לקבלת עמדתה.

במאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008.

ביום 7 ביוני 2018 הוגשה בקשה בהסכמה לאישור הסדר דיוני. ביום 12 ביוני 2018 התקיים דיון תזכורת בו ניתן תוקף של החלטה להסדר הדיוני שאליו הגיעו הצדדים לעניין הגשת סיכומים על ידי הצדדים.

בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק בשלב זה, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה הן בעלות סיכוי ממש, להדוף את בקשת האישור והערכתם היא כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

יד. ביום 27 במרס 2018 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשו לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, נגדה ונגד חברות מנהלות אחרות. בבקשת האישור נטען כי המשיבות גובות מעמיתים שאין להם שארים (בני זוג או ילדים מתחת לגיל 21), פרמיה בגין כיסוי ביטוחי מפני סיכוני מוות, כאשר במקרה הביטוח ישולמו תגמולי הביטוח לשאירי העמית. לשיטתם של המבקשים, חלה על המשיבות חובת גילוי יזום אקטיבית, מכוחה עליהן לברר עם כל עמית - במועד ההצטרפות לקרן, וכן מדי שנתיים - אם יש לו שארים, וככל שאין לו שארים עליהן לוודא כי הוא מודע לכך שכיסוי השארים חסר ערך עבורו. המבקשים עותרים לחייב את המשיבות לזקוף לטובת קופת החיסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידיהם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שארים, בתוספת התשואה שהייתה מתקבלת על כספים אלו אילו היו נזקפים לטובת קופת החיסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה. המבקשים הגדירו את הקבוצה ככוללת את כל העמיתים אשר צורפו או הצטרפו לקרן פנסיה המנוהלת על ידי מי מהמשיבות, במסגרתה נגבתה מהם פרמיה בגין כיסוי שארים בזמן שלא היו להם שארים.

סכום תביעתו הפרטנית של המבקש כלפי החברה הוערך על ידיו בסכום של "לפחות 34 ש"ח". כנטען בבקשת האישור, אין בידי המבקשים להעריך בשלב זה את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי קבוצות העמיתים של איזו מהמשיבות. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 6 בספטמבר 2018. דיון מקדמי בבקשת האישור קבוע ליום 27 בדצמבר 2018.

בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה בשלב מקדמי זה.

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

30 ביוני 2018

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוח על המצב הכספי ביניים
4	דוח הכנסות והוצאות ביניים
5	דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאור 1 - כללי
6	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית
7	ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים
8	ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה
10	ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי
11	ביאור 6 - דמי ניהול
11	ביאור 7 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכולל את הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2018, את דוחות הביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 באוגוסט 2018

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
2,118,207	1,598,908	1,901,839	רכוש שוטף
242,691	298,329	587,370	מזומנים ושווי מזומנים
2,360,898	1,897,237	2,489,209	חייבים ויתרות חובה
10,234,136	9,567,359	9,528,417	השקעות פיננסיות
24,004,081	21,192,533	26,409,101	נכסי חוב סחירים
7,519,984	6,819,425	8,133,335	נכסי חוב שאינם סחירים
8,808,404	7,922,292	10,674,058	מניות
50,566,605	45,501,609	54,744,911	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
380,228	353,440	389,851	נדל"ן להשקעה
53,307,731	47,752,286	57,623,971	סך כל הנכסים
251,860	358,712	517,882	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
43,604,971	38,531,489	47,536,335	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
7,043,689	6,435,303	6,865,039	התחייבויות לעמיתים פעילים
50,648,660	44,966,792	54,401,374	התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
-	-	275,735	התחייבויות למקבלי קצבה:
2,416,107	2,426,080	2,404,277	התחייבויות לפנסיונרים
26,023	26,402	25,954	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
2,442,130	2,452,482	2,705,966	התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
(36,068)	(25,700)	(1,251)	עודף (גירעון) אקטוארי:
1,149	-	-	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(34,919)	(25,700)	(1,251)	עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
53,055,871	47,393,574	57,106,089	סך כל גירעון אקטוארי
53,307,731	47,752,286	57,623,971	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוגי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 באוגוסט 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
(30,455)	(5,337)	18,835	(34,164)	40,084	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
417,208	111,488	(48,112)	89,683	(33,470)	מנכסי חוב סחירים
1,115,937	335,150	469,403	538,416	650,923	מנכסי חוב שאינם סחירים
676,197	191,115	177,933	268,288	(36,470)	ממניות
1,906,543	299,192	277,578	835,619	296,207	מהשקעות אחרות
29,359	6,674	3,128	4,378	14,481	מנדליין להשקעה
4,145,244	943,619	879,930	1,736,384	891,671	סך כל ההכנסות מהשקעות
7,421	1,996	512	4,694	2,495	הכנסות אחרות
4,122,210	940,278	899,277	1,706,914	934,250	סך כל ההכנסות
					הוצאות
287,538	69,842	75,225	138,250	150,227	דמי ניהול
65,617	16,329	19,913	32,932	39,258	הוצאות ישירות
8,574	1,596	8,247	3,908	9,319	מסים
361,729	87,767	103,385	175,090	198,804	סך כל ההוצאות
3,760,481	852,511	795,892	1,531,824	735,446	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2017	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
42,682,797	44,995,447	54,652,296	42,682,797	53,055,871	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
					תקבולים:
7,031,135	1,707,245	1,943,253	3,268,203	3,785,959	תקבולים מדמי גמולים
1,662	-	247	-	1,994	תקבולים מדמי סליקה
(1,061)	(269)	(300)	(538)	(601)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
7,031,736	1,706,976	1,943,200	3,267,665	3,787,352	סך כל התקבולים, נטו
					תשלומים:
					תשלומים לפנסיונרים
-	-	998	-	1,498	תשלומי פנסיית זקנה
-	-	1,861	-	1,888	תשלומי פנסיית נכות
-	-	265	-	297	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים למקבלי קצבה קיימים
40,328	9,854	11,494	18,677	23,218	תשלומי פנסיית זקנה
91,734	23,142	29,451	44,518	55,238	תשלומי פנסיית נכות
40,569	10,001	11,510	19,512	23,045	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
420	106	187	211	291	תשלומי פנסיית זקנה
278	67	61	135	123	תשלומי פנסיית נכות
1,174	316	276	592	553	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים אחרים
827,720	199,662	228,696	403,513	473,380	פדיונות
1,002,223	243,148	284,799	487,158	579,531	סך כל התשלומים
					העברות צבירה לקרן
95,204	21,204	23,309	44,804	50,308	העברות מחברות ביטוח
2,824,575	769,869	530,189	1,572,957	1,568,954	העברות מקרנות פנסיה חדשות
46,656	9,225	13,241	21,163	27,091	העברות מקופות גמל
					העברות צבירה מהקרן
143,057	34,834	36,979	80,298	84,226	העברות לחברות ביטוח
2,154,058	658,894	505,012	1,115,956	1,398,996	העברות לקרנות פנסיה חדשות
86,240	24,782	25,248	44,224	56,180	העברות לקופות גמל
583,080	81,788	(500)	398,446	106,951	העברות צבירה, נטו
3,760,481	852,511	795,892	1,531,824	735,446	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
53,055,871	47,393,574	57,106,089	47,393,574	57,106,089	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

א. הראל פנסיה (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבוטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצנת ליום 30 ביוני, 2018, ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 20 באוגוסט, 2018.

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ה. ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9-1 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, בשילוב הגדלת שיעור אגרות החוב המיועדות ל-60% לכלל אוכלוסיית מקבלי קצבה בקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה) בהתאם לחוזר 2017-3-4 החל מה-1 ביולי 2017, אמורים לפתור את בעיית הגירעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגירעונות הדמוגרפיים בגין גביית דמי סיכון, בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבות ההתחייבויות. כל הפרשיים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא ייווצר גירעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות.

בנוסף, תשלומי הפנסיה לפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבות שפרשו לפני 2018, שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים אלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%
5.28	0.90
(9.08)	0.70
3.87	1.20
(3.74)	0.90
(9.83)	0.30

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2018
30 ביוני 2017

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2018
30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. ביום 1 ביולי, 2017 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה) התשע"ז-2017 (להלן: התקנות). על פי התקנות, זקיפת התשואה של אגרות החוב המיועדות בין מקבלי קצבה לשאר העמיתים בקרן תעשה באופן שמגדיל את שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה ל- 60% מסך נכסיהם.

בחודש יוני 2017 פורסם חוזר כללים להגדלת שיעור זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה, אשר מפרט את הנסיבות בהן יוגדל שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה. על פי החוזר, אם עלה שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות לעמיתים אשר אינם מקבלים קצבה ביותר מ-1.5% בהשוואה לשיעור המינימלי האחרון שפורסם על ידי הממונה, תזקוף החברה המנהלת של הקרן את התשואה של אגרות החוב המיועדות בשיעור העולה על השיעור המינימלי האמור (60%) לנכסי מקבלי הקצבה ואשר לא יעלה על 85% מסך כל נכסי מקבלי הקצבה.

שיעור אגרות החוב שרשאית חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה מקיפה לרכוש, נותר ללא שינוי והוא ימשיך לעמוד על 30% מסך נכסי הקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה).

עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 4.86%.

נכסי חוב שאינם סחירים (למעט אגרות חוב מיועדות) נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.

אגרות חוב מיועדות נמדדות לפי עלות מותאמת או לפי העלות המופחתת המותאמת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2017	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
15,669,826	14,242,102	17,133,997		אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (*)
				נכסי חוב אחרים:
910,320	893,471	865,948		אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
121,442	157,493	130,410		פקדונות בבנקים
128,209	119,161	136,448		הלוואות לעמיתים
7,174,284	5,780,306	8,142,298		הלוואות לאחרים
8,334,255	6,950,431	9,275,104		
24,004,081	21,192,533	26,409,101		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(*) הרכב אגרות חוב מיועדות מסוג ערד:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני				
2017	2017	2017	2018			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח			
28.11	14,260,179	29.97	13,492,925	28.50	15,540,164	נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה
58.98	1,391,638	30.54	729,577	60.04	1,575,844	נכסי מקבלי קצבה
29.49	15,651,817	30.00	14,222,502	29.95	17,116,008	סך הכל
68.80	18,009	73.82	19,600	70.00	17,989	אגרות חוב לזכאים קיימים
29.50	15,669,826	30.03	14,242,102	29.97	17,133,997	סך הכל אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - כל המסלולים

ליום 30 ביוני	
2018	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
70,951	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
23,826	התחייבויות לנכים
9,114	התחייבויות לשאיירי מבוטח
155,575	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
18,017	התחייבויות לתביעות תלויות
(1,748)	עתודה לפנסיונרים
275,735	סך ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ליום 30 ביוני	
2018	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
62,821	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
23,460	התחייבויות לנכים
8,555	התחייבויות לשאיירי מבוטח
152,987	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
17,717	התחייבויות לתביעות תלויות
(1,708)	עתודה לפנסיונרים
263,832	סך ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום 30 ביוני	
2018	
(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	
8,130	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
366	התחייבויות לנכים
559	התחייבויות לשאיירי מבוטח
2,588	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
300	התחייבויות לתביעות תלויות
(40)	עתודה לפנסיונרים
11,903	סך ההתחייבויות לפנסיונרים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כל המסלולים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
715,209	684,171	736,869	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
560,866	542,230	616,524	התחייבויות לנכים
690,040	716,571	742,306	התחייבויות לשאיירי מבוטח
356,129	385,460	198,719	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
71,046	76,897	89,631	התחייבויות לתביעות תלויות
22,817	20,751	20,228	עתודה לפנסיונרים
2,416,107	2,426,080	2,404,277	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
682,762	665,710	699,365	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
556,476	536,933	609,014	התחייבויות לנכים
675,068	705,388	727,212	התחייבויות לשאיירי מבוטח
356,129	385,460	195,413	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
71,046	76,897	88,140	התחייבויות לתביעות תלויות
22,930	20,996	20,428	עתודה לפנסיונרים
2,364,411	2,391,384	2,339,572	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,447	18,461	37,504	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
4,390	5,297	7,510	התחייבויות לנכים
14,972	11,183	15,094	התחייבויות לשאיירי מבוטח
-	-	3,306	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
-	-	1,491	התחייבויות לתביעות תלויות
(113)	(245)	(200)	עתודה לפנסיונרים
51,696	34,696	64,705	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ג. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,839	4,939	5,113
4,854	5,249	4,701
16,206	16,078	16,058
124	136	82
<u>26,023</u>	<u>26,402</u>	<u>25,954</u>

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
עתודה לפנסיונרים
סך ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		
	31 במרס 2018	31 במרס 2017	30 ביוני 2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
0.42	0.03	(0.00) *	(1,251)

א. עודף (גירעון) דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן

ב. עודף הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

-	-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
0.05	0.06	-	-	בסיסי למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	-	הלכה למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	-	בסיסי למקבלי קצבה
-	-	-	-	הלכה למקבלי קצבה

* פחות מ 0.001 אחוז.

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
169,793	40,861	42,295	81,313	85,633
105,988	26,038	29,640	51,239	58,197
275,781	66,899	71,935	132,552	143,830
11,757	2,943	3,290	5,698	6,397
287,538	69,842	75,225	138,250	150,227

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%	%	%
6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
2.42	2.46	2.20	2.49	2.29
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.23	0.24	0.22	0.24	0.22
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת
רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה
החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה
המנהלת רשאית לגבות על פי
הוראות הדין
שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה
החברה המנהלת בפועל (במונחים
שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה
המנהלת רשאית לגבות על פי
הוראות הדין
שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע
שגבתה החברה המנהלת בפועל
(במונחים שנתיים)

(* מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.)

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכוניים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 ביוני 2018.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל פנסיה

קרן פנסיה חדשה מקיפה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 30.06.2018

ענת קנטור - אקטוארית ממונה

אוגוסט 2018

תוכן עניינים

3.....	1. הצהרת אקטואר.....
4.....	2. מאזן אקטוארי.....
6.....	3. פירוט התחייבות למקבלי קצבה.....
9.....	4. עודף (גירעון) אקטוארי.....
12.....	5. הערות וביאורים.....
15.....	6. נתונים סטטיסטיים.....

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל פנסיה" ליום 30 ליוני 2018. החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרץ 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לערכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן

הכלל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

- א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
- ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן א, וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
- ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31 ליוני 2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

תאריך	תפקיד	שם האקטואר	ענת קנטור	חתימה
-----	-----	-----	-----	-----

הראל פנסיה - קרן פנסיה - זכויות צבורות				
מאזן אקטוארי				
30/06/2018				
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)				
ליום	ליום	ליום	ביאור	
<u>31/12/2017</u>	<u>31/03/2018</u>	<u>30/06/2018</u>		
<u>53,307,731</u>	<u>55,233,276</u>	<u>57,623,971</u>		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
251,860	580,980	517,882		זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פנסיוניות:
				<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
43,604,971	45,327,596	47,536,335		התחייבויות לעמיתים פעילים
<u>7,043,689</u>	<u>6,751,332</u>	<u>6,865,039</u>		¹ התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
50,648,660	52,078,928	54,401,374		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
				<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
0	106,958	275,735	א3	התחייבויות לפנסיונרים
2,416,107	2,422,258	2,404,277	ב3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
<u>26,023</u>	<u>25,805</u>	<u>25,954</u>	ג3	התחייבויות זכאים קיימים
2,442,130	2,555,021	2,705,966		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
				עודף (גרעון) אקטוארי
(36,068)	16,856	(1,251)	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
<u>1,149</u>	<u>1,491</u>	<u>0</u>	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(34,919)	18,347	(1,251)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
53,055,871	54,652,296	57,106,089		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>53,307,731</u>	<u>55,233,276</u>	<u>57,623,971</u>		סך כל ההתחייבויות

¹ הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בהתאם לחזור 2016-9-3 ולא לפי הגדרת תקנון

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **זכאים קיימים לפנסיה** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 1/1/2004
2. **מקבלי קצבה קיימים** - פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2004 ועד 31/12/2017
3. **פנסיונרים** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ- 1/1/2018
4. **התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות זקנה ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבות בגין קצבאות עבור שאירי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.
5. **התחייבות לנכים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאירים פוטנציאליים של נכים.
6. **התחייבות לשאירי מבוטח** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
7. **התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין העמיתים הפעילים והבלתי פעילים.
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016. החלוקה לעודף (גירעון) היא לפי עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית.

3. פירוט התחייבות למקבלי קצבה**א. התחייבויות עבור פנסיונרים - כללי**

פנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/03/2018	30/06/2018	
26,413	62,821	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	23,460	התחייבויות לנכים
2,765	8,555	התחייבויות לשארי מבוטח
71,209	152,987	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
2,994	17,717	התחייבויות לתביעות תלויות
(511)	(1,708)	עתודה לפנסיונרים
102,870	263,832	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
32	(6)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
7,515	13,574	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

פנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/03/2018	30/06/2018	
2,890	8,130	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	366	התחייבויות לנכים
0	559	התחייבויות לשארי מבוטח
1,154	2,588	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
49	300	התחייבויות לתביעות תלויות
(5)	(40)	עתודה לפנסיונרים
4,088	11,903	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - הלכה
1	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
253	620	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים**מקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים**

ליום	ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
682,762	701,203	699,365	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
556,476	567,772	609,014	התחייבויות לנכים
675,068	714,147	727,212	התחייבויות לשארי מבוטח
356,129	246,837	195,413	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
71,046	104,821	88,140	התחייבויות לתביעות תלויות
22,930	23,355	20,428	עתודה למקבלי קצבה קיימים
2,364,411	2,358,135	2,339,572	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כללי
(1,581)	726	(52)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
1,149	1,491	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
131,680	131,033	128,733	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	ד"נ

מקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה

ליום	ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
32,447	37,641	37,504	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,390	5,821	7,510	התחייבויות לנכים
14,972	14,948	15,094	התחייבויות לשארי מבוטח
0	3,999	3,306	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
0	1,698	1,491	התחייבויות לתביעות תלויות
(113)	16	(200)	עתודה למקבלי קצבה קיימים
51,696	64,123	64,705	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה
(35)	20	(1)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
3,048	3,800	3,730	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	ד"נ

ג. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום	ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
4,839	4,786	5,113	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,854	4,731	4,701	התחייבויות לנכים
16,206	16,130	16,058	התחייבויות לשארי מבוטח
0	0	0	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
0	0	0	התחייבויות לתביעות תלויות
124	158	82	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
26,023	25,805	25,954	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
(18)	8	(1)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית

4. עודף (גירעון) אקטואריא. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי:

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
0.07	0.06	0.03	15,442	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.00	0.00	0.00	724	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
(0.02)	0.00	0.00	2,410	ג. מקרי מוות – נכים
(0.26)	(0.06)	(0.08)	(48,312)	ד. יציאה לגכות
0.01	0.05	0.04	24,459	ה. חזרה מגכות
(0.00)	(0.00)	(0.00)	(301)	ו. ביטוח משנה
(0.09)	(0.01)	0.00	(186)	ז. פרישות במהלך השנה
0.67	0.00	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.04	(0.01)	0.01	4,513	י. סך הגורמים האחרים
0.42	0.03	(0.00)	(1,251)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

זכאים קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.51	0.48	0.62	158	עתודה לזכאים קיימים לתחילת התקופה
0.04	0.01	0.02	4	גורמים אחרים
0.83	0.34	(1.02)	(264)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים
(0.91)	(0.22)	0.71	184	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות
0.00	0.00	0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.48	0.62	0.32	82	עתודה לזכאים קיימים לסוף התקופה
0.00	0.00	0.00		עודף (גירעון) למעד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.38	0.98	1.00	23,355	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
(0.03)	0.00	0.02	418	גורמים אחרים
1.74	0.32	(1.06)	(24,522)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים
(1.04)	(0.24)	0.91	21,177	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות
(0.05)	(0.06)	0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.98	1.00	0.88	20,428	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.05	0.07	0.00		עודף (גירעון) למעד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
(0.63)	(0.22)	0.02	16	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
0.11	(0.00)	0.00	0	גורמים אחרים
0.90	0.46	(1.28)	(832)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים
(1.10)	(0.26)	0.95	616	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות
0.00	0.00	0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.22)	0.02	(0.31)	(200)	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.00	0.00	0.00		עודף (גירעון) למעד החלוקה

לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
31/03/2018	30/06/2018		
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.00	(0.49)	(511)	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	(0.00)	(11)	גורמים אחרים
(0.49)	(0.48)	(1,282)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0.00	0.04	96	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההון
0.00	0.00	0	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.49)	(0.64)	(1,708)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00	0.00		עודף (גירעון) למעד החלוקה

לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
31/03/2018	30/06/2018		
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.00	(0.12)	(5)	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0.07	(1)	גורמים אחרים
(0.12)	(0.32)	(38)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0.00	0.03	4	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההון
0.00	0.00	0	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.12)	(0.33)	(40)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00	0.00		עודף (גירעון) למעד החלוקה

5. הערות והבהרות:**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים על הנחות דמוגרפיות בהתאם לחוזר מעודכן 2017-3-6-6 "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה" החל מ 31 לדצמבר 2017.

5.2. תקנון הקרן –

בספטמבר 2016 יצא חוזר 2016-3-4 "הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה" שמנחה לגבי תקנון תקני עבור קרנות חדשות. הנהלת הקרן הגישה תקנון מעודכן בהתאם לחוזר עם מקדמים מעודכנים בהתאם להנחות הדמוגרפיות החדשות שקיבל אישור מרשות ההון ונכנס לתוקף החל מ 15 לפברואר 2018. מבחינה אקטוארית השינוי המהותי בגין המעבר לתקנון התקני הוא הגידול בדמי הסיכון שאמור לצמצם משמעותית את הגרעון ביציאה לנכות. שאר השינויים בתקנון ניתן לראות באתר האינטרנט של הקרן.

5.3. הוראות דוות כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, בשילוב הגדלת שיעור האג"ח המיועד ל-60% לכלל אוכלוסיית מקבלי קצבה בקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה) בהתאם לחוזר 2017-3-4 החל מה-1 ביולי 2017, מיועדים לפתור את בעיית הגרעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגרעונות הדמוגרפיים בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבים ההתחייבויות. כל הפורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא יוצר גרעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות. בנוסף, תשלומי הפנסיה לקבוצת הפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבות שפרשו לפני 2018 שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

5.4. מסד הנתונים –

5.4.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-30 ליוני 2018.

5.4.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.5. תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן

5.5.1. סה"כ הגרעון לרבעון המסתיים ב-30 ליוני 2018 הוא בגובה 1.25 מליון ומהווה גרעון של 0.002% מההתחייבות הצבורות לאותו תאריך.

5.5.2. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גרעון) שנבע באותו רבעון.

איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי : הפחתה של 0.002% מהיתרות הצבורות.

5.6. תנועה בעודף (גרעון) למקבלי קצבה -

5.6.1. זכאים קיימים

הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מעליה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר גרעון תשואתי של 0.31%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הזכאים הקיימים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: -0.002%

5.6.2. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים"

הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מעליה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר גרעון תשואתי של 0.14%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת מקבלי הקצבה הקיימים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: -0.002%

5.6.3. מקבלי קצבה קיימים – "הלכה למקבלי קצבה קיימים"

הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מעליה משוקללת בריבית היוון היה נמוך יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר גרעון תשואתי של 0.33%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת המקבלי הקצבה היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: -0.002%

5.6.4. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-0.48% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ובמקביל היה קיטון של 0.04% כתוצאה מעלייה משוקללת בריבית ההיוון ודחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2019 ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 0.44%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הפנסיונרים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.
סה"כ עדכון נוכחי: -0.002%

5.6.5. פנסיונרים "הלכה למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-0.32% מהריבית הגלומה במקדם במהלך הרבעון ובמקביל היה קיטון של 0.03% כתוצאה מעלייה משוקללת בריבית ההיוון ודחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2019 ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 0.29%. הגרעון התשואתי נשמר בעתודת הפנסיונרים היות ולא חרגה מ-1% מסך ההתחייבויות.
סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה: -0.002%

5.7. אומדן IBNR ותביעות תלויות –

בהתאם לחוזר 2018-9-10 יש לכלול השפעת ה- IBNR והתביעות התלויות בשורות הרלוונטיות של דוח התנועה בעודף ולא כשורה נפרדת כפי שהיה נהוג עד דצמבר 2017. לצורך כך הותאמו גם מספרי ההשוואה של 2017.

5.8. פירוט שינויים מהותיים בדוח תנועה לכלל הקרן -

- 5.8.1. מקרי מוות מבוטחים – קיים עודף של 0.03% שנובע מגביית דמי סיכון שארים ביתר לעומת תביעות שארים שנפתחו במהלך השנה ועדכון עתודת IBNR ותביעות תלויות של שארים נכון לתאריך המאזן.
- 5.8.2. יציאה לנכות – קיים גרעון של 0.08% שירד משמעותית מסוף שנה קודמת בשל עדכון דמי הסיכון לנכות החל מפברואר 2018.
- 5.8.3. חזרה מנכות – קיים עודף של 0.04% שנובע מצפי החלמות נמוך יותר מההחלמות בפועל של הנכים. בנוסף, ההחלמות בפועל כוללות גם עתודה בגין נכים שהפסיקו לקבל קצבה נכון לתאריך המאזן אבל על פי נסיון הקרן נבחן שיעור החזרות כפונקציה של חודשים שעברו מאז תשלום אחרון.

6. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחוזר-2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים. במאזן מוצגות שתי קבוצות אלו ביחד ומשתתפות באופן שווה בעודף האקטוארי.

6.1 מידע אודות עמיתי הקרן:

מספר עמיתים ליום 30/06/2018			
סה"כ	נקבה	זכר	
עמיתים שאינם מקבלי קצבה			
			פעילים
491,265	291,914	199,351	
			שאינם פעילים
349,753	204,188	145,565	
841,018	496,102	344,916	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
מקבלי קצבה			
			פנסיונרים
263	138	125	זקנה
28	18	10	שארים
62	28	34	נכות
353	184	169	סה"כ פנסיונרים
			מקבלי קצבה קיימים
2,921	1,560	1,361	זקנה
2,025	1,188	837	שארים
1,567	835	732	נכות
6,513	3,583	2,930	סה"כ מקבלי קצבה קיימים
			זכאים קיימים לפנסיה
30	11	19	זקנה
64	47	17	שארים
10	5	5	נכות
104	63	41	סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
847,988	499,932	348,056	סה"כ עמיתי הקרן

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 באוגוסט 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

30 ביוני 2018

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוח על המצב הכספי ביניים
4	דוח הכנסות והוצאות ביניים
5	דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאור 1 - כללי
6	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית
7	ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים
7	ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה
8	ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי
9	ביאור 6 - דמי ניהול
10	ביאור 7 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין

מגדל המילניום KPMG

רחוב הארבעה 17, תא דואר 609

תל אביב 6100601

03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכולל את הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2018, את דוחות הביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 באוגוסט 2018

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
54,020	43,353	47,201	רכוש שוטף
18,236	19,596	24,113	מזומנים ושווי מזומנים
72,256	62,949	71,314	חייבים ויתרות חובה
349,530	311,295	372,883	השקעות פיננסיות
187,945	154,052	205,889	נכסי חוב סחירים
111,953	101,012	127,323	נכסי חוב שאינם סחירים
131,867	114,217	162,200	מניות
781,295	680,576	868,295	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
4,261	3,931	4,365	נדל"ן להשקעה
6,628	5,880	10,622	נכסי ביטוח משנה
864,440	753,336	954,596	סך כל הנכסים
5,230	6,626	12,152	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
222,990	167,294	274,756	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
550,114	498,895	574,365	התחייבויות לעמיתים מבוטחים
773,104	666,189	849,121	התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			4
-	-	3,781	התחייבויות למקבלי קצבה:
87,601	80,550	90,109	התחייבויות לפנסיונרים
87,601	80,550	93,890	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			5
(1,495)	(281)	(608)	עודף (גירעון אקטוארי):
-	252	41	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(1,495)	(29)	(567)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
859,210	746,710	942,444	סך כל גירעון אקטוארי
864,440	753,336	954,596	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות
רם גבל	דודי לייזנר	מישל סיבוני	
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 באוגוסט 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(268)	(87)	232	(615)	599	הכנסות (הפסדים)
					מזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
12,740	3,328	(1,561)	2,867	(741)	מנכסי חוב סחירים
8,952	1,973	2,377	3,197	2,701	מנכסי חוב שאינם סחירים
9,663	2,710	2,922	3,614	(196)	ממניות
28,967	4,464	3,568	12,928	2,715	מהשקעות אחרות
328	69	21	37	145	מנדל"ן להשקעה
60,650	12,544	7,327	22,643	4,624	סך כל ההכנסות מהשקעות
(230)	8	583	9	588	הכנסות אחרות (הפסדים)
60,152	12,465	8,142	22,037	5,811	סך כל ההכנסות
					הוצאות
5,776	1,434	1,735	2,849	3,416	דמי ניהול
893	216	291	434	575	הוצאות ישירות
132	25	126	58	143	מסים
6,801	1,675	2,152	3,341	4,134	סך כל ההוצאות
53,351	10,790	5,990	18,696	1,677	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
651,893	699,014	896,947	651,893	859,210	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
					תקבולים:
168,916	40,041	51,384	80,238	99,757	תקבולים מדמי גמולים
10	-	-	-	3	תקבולים מדמי סליקה
(4,859)	(1,183)	(2,397)	(2,273)	(4,400)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
164,067	38,858	48,987	77,965	95,360	סך כל התקבולים, נטו
					תשלומים:
					תשלומים לפנסיונרים
-	-	38	-	85	תשלומי פנסיות זקנה
-	-	2	-	2	תשלומי פנסיות נכות
-	-	4	-	4	תשלומי פנסיות שאירים
					תשלומים למקבלי קצבה קיימים
4,350	1,078	1,109	2,133	2,228	תשלומי פנסיות זקנה
432	200	158	261	319	תשלומי פנסיות נכות
494	118	134	224	263	תשלומי פנסיות שאירים
					תשלומים אחרים
7,582	1,627	1,722	3,775	5,022	פדיונות
5,865	1,373	1,702	2,754	4,439	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
6,993	1,650	1,465	3,639	3,484	סך כל התשלומים
					העברות צבירה לקרן
2,997	1,763	1,161	2,226	1,554	העברות מחברות ביטוח
35,800	10,015	3,256	20,414	15,958	העברות מקרנות פנסיה חדשות
611	(138)	480	483	800	העברות מקופות גמל
					העברות צבירה מהקרן
5,139	1,085	2,149	2,499	3,932	העברות לחברות ביטוח
25,910	7,315	6,826	13,491	17,697	העברות לקרנות פנסיה חדשות
11,467	3,542	3,937	5,338	7,002	העברות לקופות גמל
(3,108)	(302)	(8,015)	1,795	(10,319)	העברות צבירה, נטו
53,351	10,790	5,990	18,696	1,677	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
859,210	746,710	942,444	746,710	942,444	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה כללית (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה כללית כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.
- הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני 2018, ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).
- ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 20 באוגוסט 2018.

ד. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

- השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי הוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- ה. ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9-1 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, אמורים לפתור את בעיית הגירעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיות זקנה והגירעונות הדמוגרפיים בגין גביית דמי סיכון, בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבות ההתחייבויות. כל הפרשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא יוצר גירעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות.
- בנוסף, תשלומי הפנסיה לפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018, שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

- א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים אלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2018	0.90	5.28
30 ביוני 2017	0.70	(9.08)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2018	1.20	3.87
30 ביוני 2017	0.90	(3.74)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	0.30	(9.83)
-----------------------------------	------	--------

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. נכסי חוב שאינם סחירים נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2017	2017	2018	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
21,715	20,154	20,054	20,054
2,500	2,886	2,879	2,879
704	659	1,124	1,124
163,026	130,353	181,832	181,832
187,945	154,052	205,889	205,889

נכסי חוב אחרים:

אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות לפנסיונרים

ליום 30 ביוני
2018
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
2,614
-
196
611
398
(38)
3,781

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)

התחייבויות לתביעות תלויות

עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2017	2017	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
71,757	67,790	70,595		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
4,139	3,698	6,133		התחייבויות לנכים
8,454	5,781	8,355		התחייבויות לשאיירי מבוטח
2,503	2,490	3,566		התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
278	-	569		התחייבויות לתביעות תלויות
470	791	891		עתודה לפנסיונרים
87,601	80,550	90,109		סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום			
	31 במרס 2018	31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
(0.33)	(0.10)	(0.05)	(444)	א. עודף (גירעון) דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן
(0.02)	(0.08)	(0.06)	(164)	עודף (גירעון) דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים
-	0.04	0.07	63	ב. עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:
-	-	(0.57)	(22)	בסיסי למקבלי קצבה קיימים
				בסיסי למקבלי קצבה

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,959	495	654	1,019	1,263
3,372	843	967	1,626	1,915
5,331	1,338	1,621	2,645	3,178
445	96	114	204	238
5,776	1,434	1,735	2,849	3,416

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%	%	%
4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
1.16	1.26	1.25	1.28	1.27

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2010

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך

(* ראה סעיף ג. להלן.)

ביאור 6 - דמי ניהול (המשך)

ג. דמי הניהול למקבלי קצבה

דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 ביוני 2018.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל כללית

קרן פנסיה חדשה משלימה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 30.06.2018

ענת קנטור - אקטוארית ממונה

אוגוסט 2018

תוכן עניינים

3.....	1. הצהרת אקטואר.....
4.....	2. מאזן אקטוארי.....
6.....	3. פירוט התחייבויות למקבלי קצבה.....
7.....	4. עודף (גירעון) אקטוארי.....
9.....	5. הערות וביאורים.....
12.....	6. נתונים סטטיסטיים.....

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל כללית" ליום 30 ליוני 2018.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרס 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן (א), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי-דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30 ליוני 2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

תאריך	תפקיד	שם האקטואר	ענת קנטור	חתימה
-----	-----	-----	-----	-----

הראל כללית- קרן פנסיה משלימה - זכויות צבורות				
מאזן אקטוארי				
30/06/2018				
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)				
ליום	ליום	ליום	ביאור	
<u>31/12/2017</u>	<u>31/03/2018</u>	<u>30/06/2018</u>		
864,440	909,042	954,596		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
5,230	12,095	12,152		זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פנסיוניות:
				<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
222,990	240,557	274,756		התחייבויות לעמיתים מבוטחים
<u>550,114</u>	<u>564,036</u>	<u>574,365</u>		התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
773,104	804,593	849,121		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
				-
				<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
0	2,408	3,781	א3	התחייבויות לפנסיונרים
<u>87,601</u>	<u>91,030</u>	<u>90,109</u>	ב3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
87,601	93,438	93,890		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
				עודף (גירעון) אקטוארי
(1,495)	(1,117)	(608)	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
<u>0</u>	<u>33</u>	<u>41</u>	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(1,495)	(1,084)	(567)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
859,210	896,947	942,444		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>864,440</u>	<u>909,042</u>	<u>954,596</u>		סך כל ההתחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **פנסיונרים** – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2018.
2. **מקבלי קצבה קיימים** - פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1/1/2004 ועד 31/12/2017.
3. **התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות זקנה ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבות בגין קצבאות עבור שאירי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.
4. **התחייבות לנכים (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאירים פוטנציאליים של נכים.
5. **התחייבות לשאירי מבוטח (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון)** – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
6. **התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים (לפני חלוקת עודף אחרון)** - סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "יסוד".
7. **התחייבויות לעמיתים מבוטחים (לפני חלוקת עודף אחרון)** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "מקיף".
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016. החלוקה היא לפי עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים, העודף מוצג גם בחלוקה לפנסיונרים/עמיתים מבוטחים/עמיתים לא מבוטחים.

3. פירוט התחייבות למקבלי קצבה

א. התחייבויות עבור פנסיונרים

ליום	ליום	
31/03/2018	30/06/2018	באלפי ש"ח
1,997	2,614	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
0	0	התחייבויות לנכים
0	196	התחייבויות לשארי מבוטח
375	611	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
46	398	התחייבויות לתביעות תלויות
(10)	(38)	עתודה לפנסיונרים
2,408	3,781	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
(3)	(2)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	(22)	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
134	213	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	דמי ניהול

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום	ליום	ליום	
31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	באלפי ש"ח
71,757	72,247	70,595	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,139	5,441	6,133	התחייבויות לנכים
8,454	8,658	8,355	התחייבויות לשארי מבוטח
2,503	3,787	3,566	התחייבויות לתביעות שקרו וטרם דווחו
278	0	569	התחייבויות לתביעות תלויות
470	897	891	עתודה למקבלי קצבה קיימים
87,601	91,030	90,109	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כללי
(143)	(104)	(53)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	33	63	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
4,943	5,127	4,962	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.58%	0.57%	0.57%	דמי ניהול

4. עודף (גירעון) אקטואריא. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפיכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.10	0.00	0.00	37	ב. מקרי מוות – פנסיות זקנה ושאיירים
(0.30)	(0.08)	(0.01)	(107)	ז. פרישות במהלך השנה
0.05	0.00	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.02	(0.02)	(0.03)	(300)	י. סך הגורמים האחרים
(0.33)	(0.10)	(0.05)	(444)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

לעמיתים במסלולים המקיפים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום			העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.08	0.27	0.25	725	א. מקרי מוות – מבוטחים
(0.58)	0.01	0.01	37	ג. מקרי מוות – נכים
0.57	(0.59)	0.01	15	ד. יציאה לנכות
(0.44)	(0.01)	0.02	63	ה. חזרה מנכות
0.35	0.31	0.23	678	ו. ביטוח משנה
0.01	0.00	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	(0.00)	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.01)	(0.07)	(0.07)	(200)	י. סך הגורמים האחרים
(0.02)	(0.08)	(0.06)	(164)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

לפנסיונרים "בסיסי מקבלי קצבה"

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח	
31/03/2018	30/06/2018		
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
0.00	(0.41)	(10)	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0.00	0	גורמים אחרים
(0.41)	(1.34)	(51)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
0.00	0.03	1	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות
0.00	0.57	22	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.41)	(1.00)	(38)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00	(0.59)		עודף (גירעון) למעד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים"

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח	
	31/03/2018	30/06/2018		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
1.00	0.54	1.00	897	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
(0.14)	0.00	0.00	0	גורמים אחרים
3.05	0.55	(2.03)	(1,809)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויים
(3.22)	(0.04)	2.09	1,866	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	(0.04)	(0.07)	(63)	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.54	1.00	1.00	891	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.00	0.04	0.07		עודף (גירעון) למעד החלוקה

5. הערות והבהרות:**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים הנחות דמוגרפיות בהתאם לחוזר מעודכן 6-3-2017 "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה" החל מ 31 לדצמבר 2017.

5.2. תקנון הקרן –

בספטמבר 2016 יצא חוזר 4-3-2016 "הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה" שמנחה לגבי תקנון תקני עבור קרנות חדשות. הנהלת הקרן הגישה תקנון מעודכן לקרן המקיפה בהתאם לחוזר עם מקדמים מעודכנים בהתאם להנחות הדמוגרפיות החדשות שקיבל אישור מרשות ההון ונכנס לתוקף החל מ 15 לפברואר 2018. במקביל הוגש תקנון מעודכן גם לקרן הכללית אשר גם נכנס לתוקף באותו תאריך. מבחינה אקטוארית השינוי המהותי הצפוי בגין המעבר לתקנון התקני הוא הגידול בדמי הסיכון שאמור לצמצם משמעותית את הגירעון ביציאה לנכות. שאר השינויים בתקנון ניתן לראות באתר האינטרנט של הקרן.

5.3. הוראות דוח כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 9-2004 וחוזר 3-3-2017 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 1-3-2014. חוזרים אלו מיועדים לפתור את בעיית הגירעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיה זקנה והגרעונות הדמוגרפיים בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבים ההתחייבויות. כל הפורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא ווצר גירעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות. בנוסף, תשלומי הפנסיה לקבוצת הפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018 שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

5.4. מסד הנתונים –

5.4.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-30 ליוני 2018

5.4.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.5. תנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן (יסוד + מקיף)

5.5.1. סה"כ הגירעון המצטבר לרבעון המסתיים ב 30 ליוני 2018 הוא בגובה 444 אלף ש"ח

ומהווה 0.047% מההתחייבות הצבורות נכון לאותו תאריך.

לפי חוזר 3-3-2017 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי

רבעון בהתאם לעודף (גירעון) שנבע באותו רבעון.

איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי : הפחתה של 0.047% ליתרות הצבורות.

5.6. תנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן המבוטחים במסלולים ביטוחיים ("מסלול מקיף")

5.6.1. הגירעון הדמוגרפי הנוסף בגין הרבעון המסתיים ב-30 ליוני 2018 בגין מבוטחים במסלולים ביטוחיים הינו 164 אלף ש"ח ומהווה 0.056% מההתחייבויות הצבורות במסלול המקיף. כלומר סה"כ האיזון הדמוגרפי המצטבר לעמיתים במסלולים הביטוחיים הינו 0.103%.

5.6.2. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גירעון) שנבע באותו רבעון.

סה"כ איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי: הפחתה של 0.103% ליתרות הצבורות.

5.7. תנועה בעודף (גירעון) למקבלי קצבה -

5.7.1. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים"

הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מירידה משוקללת בריבית היוון היה גבוה יותר מהפער בין התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי של 0.070%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ-1% מההתחייבויות, נזקף עודף תשואתי בגובה 0.070% שהעדכון של הפנסיות בגינו בגובה 0.073% יהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2019 וזאת התאם לחוזר 2017-3-3 (נספח 2 סעיף 1.ד.ג).

בהתאם לזאת העדכון ברבעון זה הוא רק בגין איזון דמוגרפי.

סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול יסוד: 0.047%

סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול מקיף: 0.103%

5.7.2. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-1.34% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ובמקביל היה קיטון של ההתחייבויות הפנסיוניות ב-0.03% כתוצאה מדחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2019 ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 0.565%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חרגה מ-1% ערך מוחלט מההתחייבויות, נזקף גירעון תשואתי בגובה 0.565% שהעדכון של הפנסיות בגינו בגובה 0.589% יהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2019 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (נספח 2 סעיף 1.ד.ג).

בהתאם לזאת העדכון ברבעון זה הוא רק בגין איזון דמוגרפי

סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול יסוד: 0.047%

סה"כ עדכון נוכחי לפנסיה מסלול מקיף: 0.103%

5.8. אומדן IBNR ותביעות תלויות –

סעיף זה כולל הערכה לגבי התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה בגין מקרי מוות ונכות אשר ארעו וטרם דווחו עד למועד המאזן או דווחו אך טרם התקבלה החלטה בגינם. היות וקיים מספר מועט

של פנסיונרים של נכות ושאר פועל, הנתונים לא מספיקים לבצע אומדן סטטיסטי ולכן גובה ההתחייבות המחושבת נעשית על בסיס מחצית דמי הסיכון שנגבו במהלך השנה. סה"כ גובה העתודה לתאריך המאזן הינו 5.1 מליון ש"ח. בהתאם לחוזר 2018-9-10 יש לכלול השפעת ה-IBNR והתביעות התלויות בשורות הרלוונטיות של דוח התנועה בעודף ולא כשורה נפרדת כפי שהיה נהוג עד דצמבר 2017. לצורך כך הותאמו גם מספרי ההשוואה של 2017.

5.9 פירוט שינויים מהותיים בדוח תנועה לכלל הקרן –

- 5.9.1 מקרי מוות מבטחים – קיים עודף של 0.25% היות ולא היו מקרים חדשים של פטירות.
- 5.9.2 יציאה לנכות – קיים גירעון נמוך של 0.01% הנובע ממקרי נכות חדשים והגידול בעתודת IBNR נכים שנכלל בסעיף זה.
- 5.9.3 ביטוח משנה – קיים גירעון של 0.23% כנגד עודפים שנגרמו בסעיפי המוות והנכות במסגרת התחשבות ביטוח משנה.

6. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחוזר 2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים.

מידע אודות עמיתי הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 30/06/2018	
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>	
11,011	6,669	4,342	מבוטחים	
24,659	6,171	18,488	שאינם מבוטחים	
35,670	12,840	22,830	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
			<u>מקבלי קצבה</u>	
27	14	13	זקנה	פנסיונרים
2	2	0	שארים	
0	0	0	נכות	
29	16	13	סה"כ פנסיונרים	
296	130	166	זקנה	מקבלי קצבה קיימים
68	49	19	שארים	
11	3	8	נכות	
375	182	193	סה"כ מקבלי קצבה קיימים	
36,074	13,038	23,036	סה"כ עמיתי הקרן	